

Spela korrshack!

SSKKs **nationella tävlingar** är öppna för SSKK-medlemmar bosatta inom Norden. (För att kunna bli medlem måste man bo i Sverige eller vara svensk medborgare.) Även ICCFs **internationella tävlingar** står genom SSKKs förmedling öppna för våra medlemmar.

Nedan ges en kort beskrivning av utbudet. Ring gärna SSKK-kansliet (**046-151915**) för ytterligare upplysningar. Fyllig information finns på de "grå sidorna" i regelhäftet (SSKK-bulletinen nr 195).

SSKKs klassturneringar (7 spelare)

Nya grupper startar fortlöpande. Man spelar sex partier parallellt. **Klasserna M 1 2 3** bildar ett system med upp- och nedflyttningar, där seger i klass M ger rätt att starta i SM-gruppen. Nya spelare med erfarenhet av klubbshack börjar normalt i klass 3. Högt ratingtal i närschack kan dock ge dispens till högre klass. För rena nybörjare finns (förutom klass 3) nybörjarklassen, **klass N**. Veteranklassen, **klass V**, är öppen för spelare som under året fyller minst 65 år. Gruppsegrarna får delta i Veteran-SM.

Särskilda grupper för B-post har slopats. I nystartade nationella turneringar kan man nu använda A- eller B-post efter behag, om ej annat föreskrivits vid turneringens start.

Sverigemästerskap

Två nationsmästerskap, **SM-gruppen** och **Veteran-SM**, startar varje år. På försök arrangeras även **SM för damer**. En speciell turnering för 4-manna klubbtag, **Lag-SM**, startar vartannat år (närmast i början av 1996). Till varje SM-tävling publiceras särskild inbjudan.

ICCFs klassturneringar (7 eller 15 spelare)

Världsgrupper (**WT**) och europagrupper (**EU**) finns i fem olika klasser, **M H 1 2 3** (som ungefär motsvarar SSKK-klasserna M 1 2 3 N). Man får fritt välja klass 1, 2 eller 3 första gången! Gruppstorlek 7/15 finns i alla klasser utom WT-3, som alltid är sjuanna.

Tematurneringar

ICCF-WT arrangerar temagrupper (**TT**) med förutbestämd spelöppning. Man möter 4-6 motståndare dubbelrondigt. Inbjudningar till ständigt nya temata publiceras regelbundet i SSKK-bulletinen.

Cupturneringar

En **cup** spelas normalt i tre etapper: förgrupper, semifinaler, final. Flera varianter (nationell, nordbaltisk, världsomfattande) återkommer regelbundet. I tur står en nordbaltisk cup 1996 (se kommande inbjudan).

Internationella lagmatcher

SSKK spelar regelbundet vänskapsmatcher mot andra länders korrshackförbund. Två partier brukar spelas på varje bord. Anmälan kan ske när som helst till en **kölista**. Matcherna brukar i förväg presenteras i SSKK-bulletinen.

Anmälan

Man anmäler sig genom att inbetala startavgiften till SSKKs postgiro 52052-8. Undvik att betala via SE-bankens balanskonto! Uppge **tävling** (klass, tema-nr etc), **postalternativ** (A/B/blankt), **namn, adress, medlemsnr** (=personnr) och gärna **telefon** (som hanteras konfidentiellt). Kom ihåg att årsmedlemskap i SSKK är obligatoriskt; avgiften är 260 kr under 1995.

Startavgifter 1995 (oförändrade)

Klassturnering: sjuanna 100 kr, femtonmänna (EU/WT) 120 kr. Tematurnering 100 kr. Internationell lagmatch (kölista) 50 kr – ange spelklass/rating i när- eller korrshack!

Väntetid, återbud

En svensk klass 2-grupp startar normalt inom 6 veckor. Väntetider i övrigt: SSKK 0-3 mån, ICCF EU 2-3 mån, ICCF WT 2-5 mån. Glöm inte att meddela ev. adressändring under tiden! Ett **återbud** måste anmälas omgående. (SSKK återbetalar inte startavgiften, men om inlottning resp. förmedling ej hunnit ske, har man starten tillgodo i två år.)

SSKK bulletinen

243

2 - 1995

ÅRG 43

Lennart
Rydholm

SSKK-bulletinen

Box 127, 221 00 Lund

Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté (SSKK) är Sveriges officiella organisation för korrespondensschack, ansluten till International Correspondence Chess Federation (ICCF).

Medlemskap och prenumeration

Personer bosatta i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antas som medlemmar i SSKK. Medlemsavgiften för 1995 är 260 kr, och för stödmedlem lägst 325 kr. Ständigt medlemskap 3120 kr (t.o.m. 30.6.1995 2880 kr).

Medlemskap är obligatoriskt för deltagande i SSKKs och ICCFs turneringsspel. Tidskriften SSKK-bulletinen (sex nummer per år) ingår i medlemskapet. SSKK-medlemmar har särskilda rabatter vid inköp av böcker mm. som säljs av SSKK.

Schackklubbar, bibliotek, institutioner osv. har möjlighet att *prenumerera* på SSKK-bulletinen. Prenumerationsavgift inom Sverige för 1995 är 260 kr. Stödprenumeranter erlägger lägst 325 kr. Livstidsprenumeration kostar 3120 kr.

Inbetalning av medlems- och prenumerationsavgifter görs till **SSKKs postgirokonto 520 52-8**. Medlemsnummer (=personnummer) bör alltid anges vid betalning.

Redaktör för SSKK-bulletinen:

Ragnar Wikman

Tabellredaktör: Tomas Carnstam

Ansvarig utgivare:

Carl-Eric Erlandsson

ISSN 0347-5867

Wallin & Dalholm boktryckeri,
Lund 1995

Nummer 243 – 2/1995

INNEHÅLL

Tack och farväl!	3
Lennart Rydholm IM!	4
50 år i korrschackets tjänst (Erik Larsson) ...	8
Med e-post till Pjatigorsk (M. Umanskij)	12
Gästkolumnisten (Matti Svenn)	16
SSKKs verksamhetsberättelse 1994	19
Mitt bästa parti (Hannes Ólafsson)	20

Resultatservice

SM 1994 & 1995	22
VSM 1994 & 1995, Lag-SM 1994 div 1	23
Lag-SM 1994 div 2	24
Klass M	24
Klass 1	25
Klass 2	25
Klass 3	26
Klass V	26
Cup 95 förgrupper	27
Cup 91 final	27
Uppflyttningar	27
Cup 93 semifinaler	28

SSKK-bulletinen 40 år	28
Korrekombinationer	29
Internationella lagmatcher	30
Schackmatematik (pristävling)	32
Jubilärer	36
Läsarna analyserar	47
Turneringsinformation	48

Omslagsbilden

Lennart Rydholm, Göteborg – VM-semifinalist och ny IM

© SSKK 1995

Tack och farväl!

Efter exakt 25 nummer är det dags att erkänna faktum – tid är en ändlig resurs... Som den gångna vintern med all icke önskvärd tydlighet visat klarar jag inte längre av att hålla tre bollar i luften samtidigt – redaktörskapet, ICCF-jobbet och det civila arbetet :-). Därför ser jag mig med tungt hjärta tvungen att kasta in handduken – detta nummer är mitt sista som Bulletinredaktör. Ett varmt tack till alla läsare, och speciellt till alla er som ställt upp för Bulletinen med artiklar och kommentarer!

SSKK-bulletinen nummer 3/1995 är redan under planering; som ny redaktör har SSKK med kort varsel lyckats säkra rutinerade brandkårsutryckaren **Lasse Grahn**, som nu rycker in :-)) på permanent basis! Jag önskar Lasse lycka till – eftersom han är en rutinerad journalist bör åtminstone utgivningstidtabellerna vara i betydligt säkrare händer än hittills!

Detta jubileumsnummer innehåller framför allt ett stort antal jubilarer (annat skulle bara fattas :-)) anförda av korrschacklegenden **Erik Larsson**, som tecknar ett mycket personligt porträtt i anledning av sin nyss timade 80-årsdag! På förstasidan har "IM-turen" nu hunnit fram till **Lennart Rydholm** från Göteborg, som säkrade sin titel för snart ett år sedan... Så är det "bara" fyra IM kvar för min efterträdare Lasse att beta av :-)

En ny *korrvärldsmästare* kan vi också berätta om; ryssen **Michail Markovitj Umanskij**, bosatt i Pjatigorsk i södra Ryssland, har med energi och kreativitet besegrat inte bara ett stort antal motspelare, utan även extremt svårartade postalaförhållanden!

Två intressanta djupanalyserade partier får vi även beskåda, kommenterade av gästkolumnisten **Matti Svenn** och av islänningen **Hannes Ólafsson**.

Många idéer är det som förblivit oförverkligade, ibland p.g.a. tidsbrist men än oftare p.g.a. utrymmesbrist. Men så blir det ju många lösa trådar för Lasse att nysta upp i stället...

Tack för mig, kära läsare, och lev väl! Försök att i alla Dina korrschackaktiviteter komma ihåg och efterleva ICCFs valspråk *Amici sumus* – vi är vänner!

Ragnar Wikman

SSKKs styrelse

Ordförande: Allan Jonasson, Stugvägen 65, 605 98 Norrköping (tel 011/332040)

Kassör: Sven-Åke Kronberg, Fågelsångsgatan 2 B, 252 20 Helsingborg

Ledamöter: Tomas Carnstam, Norra Promenaden 3 D, 222 40 Lund

Carl-Eric Erlandsson, Nyckelkroken 14, 226 47 Lund

Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma

Kansli: SSKK, Box 127, 221 00 Lund, tel 046/151915, fax 046/152915

Bulletinredaktion

Redaktör: Ragnar Wikman, Box 36, FIN-20111 Åbo, Finland, fax 009358-212318010

Lennart Rydholm IM!

IM-kölistan (-) har nu hunnit fram till **Lennart Rydholm**, Göteborg, som säkrade sin IM-titel i VM-semifinal 18:7 för närmare ett år sedan. Slutresultatet 9 poäng på 14 partier svarade exakt mot IM-normen, och kan – med ett optimalt utfall i gruppens ännu öppna partier – rentav räcka till för en plats i 3/4-finalen. SSKK-bulletinen gratulerar och håller tummarna!

Lennart har tillsänt oss nedanstående koncisa självporträtt (ett fotografiskt porträtt (-) återfinns som vanligt på förstasidan), och för partiparaden har han utvalt de två sista – titelsäkrande – partierna ur sin VM-semifinal. Därtill hakar vi på ett intressant vinstparti från semifinalen till lag-EM 4.

Lennart Rydholm

Född: 1938 i Göteborg.

Studier: Student 1956. Fil.mag. 1962.

Arbete: Verksam som språklärare (engelska och franska) vid en högstadieskola i Göteborg.

Närschack: Sedan decennier mycket sällsynta framträdanden. Spelklass SSF klass 1 (Skellefteå 1972). Medlem i SS Manhem.

Korrschack: Har gått den långa vägen. Började i klass 3 i såväl SSKK som ICCF redan i slutet av 1950-talet. Gjorde ett längre uppehåll i spelet hos dessa organisationer, och spelade då i en amerikansk korrschackklubb *The NOST*. Värderar klubb-

VM 18 semifinal 7 (IM=9p) 891101-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest
1. Alan Ludgate IRL	•	1	½	½	½	0	½	1	½	½	1	½	½	½	½	8	
2. Dave Dempster AUS	0	•	0	0	0	0	0	0	½	½	1	0	½	½	0	3	
3. Ariolfo Angulo COL	½	1	•	0	0	0	0	•	½	1	0	½	½	0	4	+1	
4. Tõnu Tiits EST	½	1	1	•	0	½	½	0	•	½	1	½	½	0	0	6	+1
5. Michail M Gal UKR	½	1	1	1	•	½	0	½	1	0	1	½	1	½	½	9	
6. Dimitar Krastanov BLG	1	1	1	½	½	•	½	•	½	1	½	½	½	½	½	8½	+1
7. Marco Venturino ITA	½	1	1	½	1	½	•	1	•	½	1	½	½	½	•	8½	+2
8. Peter Smith ENG	0	1	1	1	½	•	0	•	0	1	½	½	½	1	7	+2	
9. B J Sjulman RUS	½	½	•	•	0	½	•	•	½	1	0	½	0	½	4	+4	
10. LENNART RYDHOLM SVE	½	½	½	½	1	½	½	½	½	•	1	½	1	0	1	9	
11. Nikolaos Xenakis GRC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	•	0	0	0	0		
12. W Nizynski POL	½	1	1	½	½	½	½	½	1	½	1	•	½	½	1	9½	
13. Rainer Siegmund GER	½	½	½	½	0	½	½	½	½	0	1	½	•	0	½	6	
14. Isaj Goljak USA	½	½	½	1	½	½	½	½	1	1	1	½	1	•	½	9½	
15. Anatolij J Sjum RUS	½	1	1	1	½	½	•	0	½	0	1	0	½	½	•	7	+1

mästerskapet där 1972 mycket högt. Återgick till spel i de officiella organisationerna, och en tid av goda framgångar följde. Svensk mästare 1987, IM-titel 1994 (9/14 i VM-semifinal XVIII:7). Pågående: SM-finalen 1994, Karl Betinsj Memorial (en let-tisk inbjudningsturnering) samt bord 2 i landskampen mot Nya Zeeland.

Hobbies: Andra schackanknutna intressen är *schackfilateli* (ett nu avslutat kapitel) och *schacklitteratur*. Har (ännu) inte haft vett att begränsa samlandet, utan samlar på alla slags schackböcker på alla språk...

För bärgandet av IM-titeln gällde under närmare två års tid att det krävdes 2½ poäng på då återstående 3 partier. Den mycket duktige polske representanten Nizynski säkrade en halva och då återstod således att vinna mot två ex-sovjeter, numera ryssen **Schum** (gruppens högst rankade – 2560 vid turneringsstarten) och ukrainaren **Gal**. Dessa båda partier följer här.

Parti 2468

Lennart Rydholm, Göteborg

A.I. Schum, Ryssland

VM-semifinal 18:7, 1989-94

Nimzoindiskt (E32-17/92)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 0-0 5.a3 Lxc3+ 6.Dxc3 b6

Standarddraget. För den som vill pröva något annat är 6. - b5!? en intressant möjlighet.

7.Lg5 Lb7 8.f3

Inget av alternativen lockade mig – varken 8.e3 d6 9.f3 Sbd7 10.Ld3 c5 11.Se2 Tc8 12.0-0 La6= (BCO 2) eller 8.Sf3 d6 9.Sd2 h6 10.Lh4 Sbd7 11.f3 c5 (Korchnoi–Ljubojevic, Tilburg 1989), inte heller 8.Sh3!? h6 9.Lh4 d5 10. cxd5 exd5 11.e3 (Gulko–Benjamin 1989 [Informator 48:734]).

8. - d6

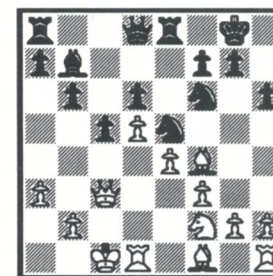
Svart gör kanske klokt i att inte vänta med 8. - h6, t.ex. 9.Lh4 d5!?

9.e4 c5 10.d5 Sbd7 11.Sh3 h6 12.Lf4 exd5 13.cxd5 Te8

En nyhet med utropstecken av Timman [Informator 48:726] när det här partiet spelades.

14.0-0-0 Se5 15.Sf2

I ovanstående parti spelade Hjartarson 15. g4, vilket av Timman besvarades med Lc8! Textdraget spelades i samma turnering (Belgrad 1989) av Agdestein mot Short.

15. - Sh5?! N

Bättre 15. - Lc8 med planen Ld7,b5,a5 (Agdestein).

16.Ld2 Df6 17.Sh3 g5

Att föredra vore möjligen 17. - Sg6 18.g4 Dxc3+ 19.Lxc3 Shf4 20.Sxf4 Sxf4.

18.g4 Sg7

18. - Sf4 bemöts av 19.Sxf4 gxf4 20.Kb1 följt av 21.Dc1.

19.f4 gxf4

19. - Sxg4 20.Dg3 h5 21.Sxg5 eller 19. - Sd7 20.fxg5! Dxc3+ 21.Lxc3.

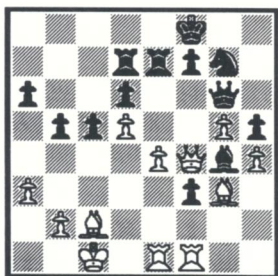
20.Tg1 Dg6

På 20. - f3 följer 21.g5!

21.Te1 f3 22.g5 h5 23.Lb5 Te7 24.Lf4
Lc8 25.Sf2 a6 26.Ld3 Sg4 27.Dd2 Ld7

På 27. - Sxf2 avgör 28.Dxf2 Lg4 29.Dg3
eller 29.Tg3.

28.h4 Kf8 29.Sxg4 Lxg4 30.Tgf1 Tae8
31.Lg3 b5 32.Df4 Td8 33.Lc2 Tdd7

34.Txf3! Lxf3 35.Dxf3 Te5 36.Lxe5 dxe5
37.Tf1 Dd6 38.Dg3

Hotar Tf6. Om nu 38. - Se8 så avgör 39.Ld1
b4 40.Lxh5 bxa3 41.Dxa3.

38. - De7 39.g6 uppgivet

39. - Dd6 40.Dg5, 39. - f6 40.Df2 och 39. -
f5 40.exf5 är samtliga lika utsiktslösa för
svart.

(Kommentarer av Lennart Rydholm)

Parti 2469

M.M. Gal, Ukraina

Lennart Rydholm, Göteborg

VM-semifinal 18:7, 1989-94

Franskt (C18-21/119)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3
Lxc3+ 6.bxc3 Se7 7.Dg4 Dc7 8.Dxg7 Tg8
9.Dxh7 cxd4 10.Se2 Sbc6 11.f4 Ld7 12.
Dd3 dxc3 13.Sxc3 a6

Vit står bättre efter 13. - Sa5 14.Sb5 Lxb5
15.Dxb5+ Sec6 16.Ld2 (Short).

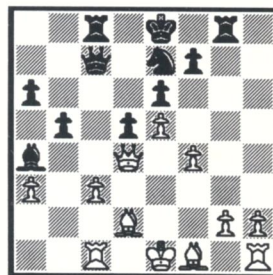
14.Se2 Tc8

14. - Sf5 var värt att överväga.

15.Ld2 Sf5 16.Tb1 Sce7

Vit hotade g4, t.ex. 16. - Sa5?! 17.g4! Txg4
18.Lh3.

17.Sd4 La4 18.c3 Sxd4 19.Dxd4 b5 20.
Tc1?!

Kanske i stället 20.Tb2 för att förhindra
svarts textdrag. Det kan då följa 20. - Sf5
21.Df2 De7=.

20. - Lb3 21.Tg1 Sf5 22.Df2 Lc4! 23.g4
23.Lxc4 bemöts med 23. - Dxc4.

23. - Se7 24.Le3 Lxf1 25.Kxf1

På 25.Dxf1 följer 25. - Da5.

25. - Dc4+ 26.Ke1

På 26.De2 hade följt 26. - Db3.

26. - Db3 27.Lc5 Sg6 28.Lb4 a5! 29.Ld6
Txc3 30.Txc3 Dxc3+ 31.Dd2 Dxd2+ 32.
Kxd2 Th8 33.Tb1 Txh2+ 34.Ke3 Th3+
35.Kf2 Sxf4 36.Txb5 Sd3+ 37.Ke2 Sc1+
38.Kd1 Sb3 39.Tb8+ Kd7 40.Tb7+ Kc6
41.Tc7+ Kb5 42.Txf7 d4 43.Kc2 Tc3+
44.Kb2 Sd2 45.Th7

Även efter mera aktiva drag är vit chanslös
– på 45.Tf6 eller 45.Tc7 avgör 45. - Sc4+
följt av 46. - d3! medan försöket 45.Tb7+
strandar på 45. - Ka4 följt av Sc4+ och d3.

45. - Sc4+ 46.Kb1 d3 47.Th1 d2 48.Td1
Ka4 49.Le7 Kb3! 50.uppgivet

(Kommentarer av Lennart Rydholm)

Parti 2470

Lennart Rydholm, Göteborg

Mogens Nielsen, Danmark

Lag-EM IV, förgrupp 3, bord 9, 1988-89

Grünfeld (D85-8/43)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4
Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Sf3 c5 8.Lb5+

Vanligare är i denna ställning 8.Tb1 eller
8.Le3, men även textdraget ger vit fullgott
spel.

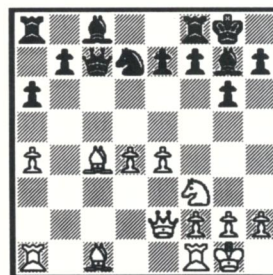
8. - Sd7

Alternativen 8. - Sc6 9.0-0 cxd4 10.cxd4
0-0 och 8. - Ld7 9.Lxd7+ Dxd7 10.0-0 Sc6
är fullt spelbara. Nackdelen med det spela-
de draget är att springaren blir något mal-
placerad på d7.

9.0-0 a6 10.Lc4 0-0 11.a4 Dc7 12.De2

Nu rekommenderar ECO 12. - b6 13.e5 e6
14.Sg5 Lb7 15.f4± (Stein-Karpov, USSR
1976). Svart försöker i stället aktivera den
obekvämt placerade springaren på d7 ge-
nom en taktisk vändning men räkar snarast
ur askan i elden.

12. - cxd4 13.cxd4

13. - Sc5?! 14.e5! Se6

Tvunget, men nu tar vit över kontrollen to-
talt.

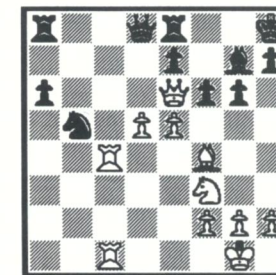
15.Le3 Ld7 16.Tfc1 Db8 17.a5 Sc7 18.
Tab1 Lb5 19.Lg5 Te8 20.De4 Lxc4

Komplikationerna efter 20. - Lc6 21.d5 till-
talade tydligen inte svart.

21.Txc4 Sb5 22.Tbc1 f6 23.Lf4! Dd8
24.Dxb7! Dxa5 25.Dd7!

Hotar 26.Tc8, varför svarts svar i praktiken
är tvunget.

25. - Dd8 26.De6+ Kh8 27.d5 uppgivet

Något tidigt, men svart är renons på goda
drag, medan vit har en hel uppsjö av dem.
En intressant plan är t.ex. 28.Le3 med idén
Lb6+La5+Lb4.

(Kommentarer av Ragnar Wikman)

Historiker söker material

Professor Carlo Alberto Pagni från Torino i
Italien är mycket intresserad av korrschackets
historia under 1800-talet. Han söker partier
spelade i Norden under förra seklet, samt
tidskrifter, tidningsartiklar, fotografier, etc.

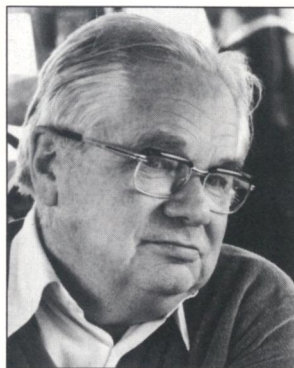
Enligt Marek Trokenheim, som förmedlat ef-
terlysningen, är prof. Pagni beredd att betala
för att få materialet sänt till Torino.

Om Du räkar ha något material som passar in
på beskrivningen ovan, kan Du skriva direkt
till prof. Pagni. Hans adress är:

Prof. Carlo Alberto Pagni, Corso Matteotti 17,
I-10121 Torino, Italien.

50 år i korrshackets tjänst

Den 20 maj fyllde **Erik Larsson**, Landskrona, 80 år. SSKK-bulletinen gratulerar! Till detta ber även Bulletinredaktören att få lägga sina egna högst personliga lyckönskningar – som Eriks efterträdare som ICCF-turneringsdirektör har jag fått en liten inblick i hur mycket det faktiskt är som Erik utträttat för ICCF, ofta som ett arbete i det tysta, för vilket inget tack utgått. Den stabila grund som Erik byggde upp för ICCFs turneringsverksamhet gjorde det möjligt att testa nya idéer – att ICCF i dag faktiskt ligger före många nationella korrförbund när det gäller utnyttjandet av nya teknologier (datorer, fax, elektronisk post) får vi nog åtminstone till en del tacka Erik för! Han visade prov på ovanlig framsynhet – den som skötte en post nästan oavbrutet i 50 år förfaller lätt till att tänka i gamla banor och bli en motståndare till nymodigheter, men så inte Erik; när schackdatorerna började bli en faktor att räkna med på 1980-talet insåg han att de kommit för att stanna, och att det är meningslöst för korrshacket att försöka bekämpa dem. Denna inställning förde han vidare till sin efterträdare, och nu har den erkänts som officiell ICCF-policy. Också i övrigt följer Erik aktivt med i utvecklingen – så är t.ex. nedanstående självporträtt förmedlat per fax! Att Erik inte heller är oäven som spelare har bl.a. redaktören fått erfara; i gruppen WT/M/266 (med start 1983) kämpade två ICCF-turneringsdirektörer (den dåvarande och den blivande) om slutsegern, och

Erik Larsson – 80 år

Erik bevisade övertygande att ordspråket "gamal är äldst" fortfarande gäller! Slutsegern i gruppen berättigade f.ö. Erik till deltagande i VM-semifinal 18, och bl.a. om detta får vi läsa i artikeln nedan. Kära läsare, Erik Larsson har ordet!

Erik Larsson

Schack har i mitt liv alltid varit den röda tråden. Datorer har visserligen graderat ner mängder av sådant som jag beundrar – matt-, remi- och pjäsvinstkombinationer. Datorerna kommer på dem på nolltid, men deras skönhet tycker jag inte blivit mindre för det. På min 80-årsdagsfest spelade mitt yngsta barnbarn (f. 1978) Debussys "Réverie" på piano för gästerna. Jag kunde ha låtit pianoproffset Jörgen Demus spela den från min grammofonskiva men hur mycket underbarare var det inte för mig som morfar och för alla övriga att få den live.

En människas liv kan delas upp liksom ett schackparti: (1) **spelöppning** – uppfostran, gymnasie- och handelsskoleutbildning, (2) **mittspel** – förvärvsliv som utlandskorrespondent mm. vid lim- och pappersfabriker, (3) **slutspel** – pensionering från yrkeslivet 1980 och från ICCF 1987. Jag var direkt eller indirekt turneringschef för internationellt korrshack i 50 år.

Som illustration av mitt liv väljer jag två av mina partier i VM-semifinal 18:6, det första mot gruppvinnaren J.D. Thorn, England (FELO 2425), och det andra mot J.M. Lanz Calavia, Spanien. Thorn hade vit:

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5 (B33)

Schackfrälst blev jag tidigt. Min far befordrades 1920 till jämvägs- och poststationsföreståndare i en liten Skåneby. På skoljubileerna kallas jag därför "stins". Min far hade spelat schack med arbetskamrater och kunde lära mig pjäsernas gång. Komplettering skedde sedan med Tom Wilsons lilla instruktionshäfte Handledning i schack, som jag sände efter från Åhlén & Holm. Varför finns den eller liknande inte i dagens postorderfirmors kataloger för leverans tillsammans med ett schackspel? Jag undrar om denne Wilson är han som 1883 (min fars födelseår) **uppfann** den dubbla schackklockan samt dog samma år som jag föddes – 1915.

Jag märkte snart, att jag inte hade anlag för schack med dess krav på logiskt tänkande, gott minne, sinne för ordning mm. speciellt i närschack. Jag fick stryk på löpande band av jämnåriga kamrater. Däremot var jag nästan alltid dem överlägsen i fotboll, tennis och pingis. Mitt bollsinne var bättre än mitt schacksinne. Det retade mig och jag beslöt att förbättra mig och prenumererade

på tidskriften Schackvärlden. Där skrev finländaren Arnold Hinds teoretiska artiklar. Jag kommer särskilt ihåg, att jag fascinerades av spelöppningsfällor bl.a. 1.e4 Sf6 2.Sc3 d5 3.e5 Sfd7 4.d4 c5 5.Sxd5?! cxd4 6.Dxd4?? Sb6! – svart vinner pjäs. Någon användning av fällorna fick jag aldrig. Jag övergav Aljechin och spelade i stället 1.e4 e5 2.Sf3 d5. Det finns mycket av den i en av de bästa schackböcker jag har: Fernspiel und Schachschulung, eine Psychologische Abhandlung av Friedrich Becker år 1926. I en nyutkommen bok kallas öppningen "Elephant Gambit". I Troilus and Cressida beskriver William Shakespeare elefanten så här: "The elephant hath joints, but none for courtesy: his legs are legs for necessity, not for flexure." Till detta replikerar bokens författare: "But this elephant can dance, Will."

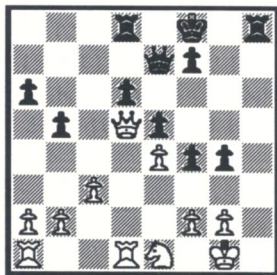
Att jag valde Schackvärlden och inte TfS fick betydelse. Schackvärlden hade nordiska korrshackturneringar och min första turnering hade utom svenskar även norrmän och finländare. Det var 1932 och nu fick jag användning för mina schackstudier. Jag blev tvåa i gruppen.

I VM-semifinalen spelade jag med viss framgång Svesjnikovvarianten i sicilianskt (B33) men i fortsättningen växlar jag nog in på andra spår. Kör du samma öppning år efter år blir det gärna för mycket schablon till slut:

6.Sdb5 d6 7.Lg5 a6 8.Sa3 b5 9.Lxf6 gxf6 10.Sd5 Lg7

En slarvig korrspeleare utan dator ställde inte upp pjäserna utan läste fel ur teoriboken och spelade 10. - Se7. Portot var SEK 7:50 per drag så det blev en väsentlig portoinbesparing. Det följde 11.Sxf6†.

11.Ld3 Se7 12.Sxe7 Dxe7 13.c3 h5!? 14. Sc2 Lh6 15.0-0 Lg4 16.Le2 Lf4 17.Lxg4 Lxh2+!! 18.Kxh2 hxg4+ 19.Kg1 f5 20. Dd5 Td8 21.Tfd1 f4 22.Se1 Kf8

Enligt mitt sätt att dela in så är nu fas 1 slutförd. Alla pjäser på fälten b-g har rört på sig. Då tornen har samma verkningsgrad var de än står så är de utvecklade även om de står kvar i hörnen.

Min mittspelsfas åren 1934-1965 ägde rum i Stockholm. Då som nu var det arbetslöshet och jobb fick tas där de fanns. Ensam i storstaden kände jag till en början hemlängtan till Skåne men tack vare korrshack i IFSB och medlemskap i den lokala fotbollsklubben Minnebergs SK som dess sekreterare, samt i schackklubbarna Wasa, Bromma och Björkhagen trivdes jag allt bättre. Korrshack odlade jag utan avbrott sedan min första turnering i Schackvärlden 1932. Där hade jag genast större framgångar än i närschacket. I Wasa var jag kamrat med Erik Lundin (i DN skrev vi under samma signatur E.L-n!) Gösta Stoltz, Stig Lundholm, Bertil Sundberg, John Collett m.fl. På IFSB-kongressen i Stockholm år 1937 valdes jag till turneringschef för internationellt korrshack och som sådan fungerade jag sedan direkt eller indirekt fram till 1987. Jag var omväxlande ordförande, sekreterare och styrelseledamot i svenska SKS

och SSKK åren 1939-1954. I ICCF har jag preliminärt räknat ut att jag varit närvarande vid 38 protokollförda sammanträden, Hans-Werner von Massow vid 35 och Horst Rittner vid 33. En del protokoll saknar närvarolistor, varför dokumentär forskning med hjälp av fotografier pågår.

23.Kf1 Th2 24.Ke2 Kg7 25.Td2 f3+ 26. gxf3 g3! 27.Sd3 Tdh8 28.Tg1 T8h3 29. Da8 Dc7 30.Dxa6 Kh7 31.Dxb5 Da7 32. Dd5 De7 33.f4 Da7 34.fxe5 Dd7 35.exd6 Dg4+ 36.Kf1 g2+ 37.Ke1 Th1 38.Dxf7+ Kh8 39.Df8+

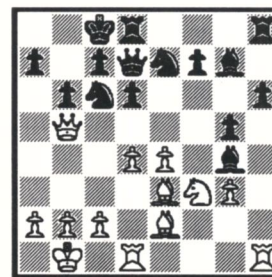
Trots att vit har en övervikt av springare och fem bönder funderade svart på vinstförsök, men bl.a. varianterna 39. - Dg8 40. Dxc8+ Kxc8 41.d7 Txc1+ 42.Ke2 Te1+ 43.Sxe1+- och 39. - Kh7 40.Df7+ Dg7 41. Df5+ Kh6 (Dg6 42.Dxc6+ Kxc6 43.Sf4+) 42.De6+ Kg5 43.Dxh3 Txc1+ 44.Ke2 Te1+ 45.Sxe1 g1S+ (g1D 46.Sf3+) 46.Ke3 Sxh3 47.d7+- visade att eventuella försök att gå ur remischackarna var alltför riskabla.

Hur mitt parti mot Thorn illustrerar mitt liv hitintills överlämnar jag åt läsarnas fantasi. Själv identifierar jag mig så liten jag är (155 i strumplästen) med den modiga svarta h-bonden. Han irriterade det vita lägret redan i 13:e draget - 13. - h5 - och fortsatte med 18. - hxg4+, 26. - g3, 36. - g2+ och bidrog till en remi med välkomna elo-poäng till mina dåvarande 2295.

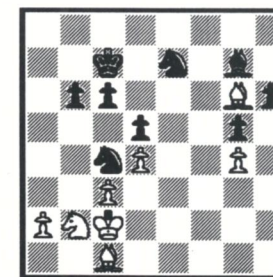
Partiet mot Thorn fick ingen fas 3. Denna börjar enligt mitt sätt att se då högst 6 pjäser är kvar (kungar och bönder oräknade). Mot spanjoren IM Lanz Calavia (2315) blev det en normal fasuppdelning. Sedan många år tillämpar jag säkerhetsventilen att på varje kort ange den aktuella ställningen. Att göra det på konventionellt sätt är både

tidskrävande och dyrbart. Vad som behövs är endast kulspeppennor som skriver i röd resp. blå (svart är ännu bättre) färg. Förtryckta diagram är bäst men vanligt rutpapper duger. Att schackbrädets rutor är omväxlande vita och svarta har betydelse bara för att underlätta de visuella analyserna. Att vit dam alltid börjar till vänster och den svarta till höger om kungen vet vi väl alla? Av min 26-språkiga parlör framgår att kungen bokstavs-betecknas på olika språk med K och R, tornen med T och R, löparna med L, B, F, A och C samt springarna med S, K, C och P. Det innebär att många spelare kan ta fel och risken för skrivfel är stor. Praktiskt taget alla partisamlingar (ECO, Informator, Tournament Chess, CCYB, ryska CC Informator, NiC etc.) har gått över till figurinsystemet. Min framtidsvision är att i internationella korppartier spelarna använder handskrivna figuriner i stället för förvillande bokstäver. Nummernotation plus figurindigram är idealet!

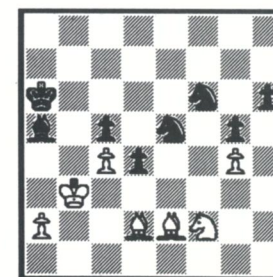
Faserna i mitt parti mot Lanz framgår av nedanstående diagramsekvens. [Erik hade velat åskådliggöra dem med sina egna figurindigram, men dessa gör sig faktiskt bäst i original - p.g.a. trycktekniska skäl skulle en reproduktion inte kunna göra dem rättvisa. (RW)]

Fas 1 - utvecklingen avslutad. Drag 1-13

Fas 2 - mittspelet avslutad. Drag 14-38

Fas 3 - slutspelet till avdömning. Drag 39-64

ICCFs nummernotation introducerade jag genom ICCAs Monthly Resume 1947-1948 och Mail Chess 1949-1951. Den blev en välkommen kompromiss mellan de vid den tiden konkurrerande algebraiska och beskrivande notationssystemen. I det beskrivande systemet räknar ju vardera spelaren dragen "från sitt håll" medan i det algebraiska systemet varje ruta har sin egen entydiga "koordinat". Det förekom många tornförluster då svartspelarna skrev t.ex. Tc4 i stället för Tc5. En sak som jag ofta funderat över är om jag hade kunnat ta patent på nummernotationen. Denna övertogs sedan av schackdatortillverkarna. Hur mycket de tjänat på ICCFs nummernotation skulle jag gärna vilja få deras erkännande av.

Om någon undrar över varför jag anser att slutspelsfasen börjar vid 3+3 pjäser, så beror det på, att det är så i den stora slutspelsencyklopedin som Informator-förlaget gett ut i fem band (åren 1982-1993) på sammanlagt 2245 sidor med 8900 diagrammerade ställningar. Ytterligare slutspel finns i de 62 hittills utkomna Informator-banderna kodifierade enligt samma system. Mitt slutspel mot Lanz härovan hade vid drag 39 LLS/LSS 4.5. Det kunde ge följande kodnummer 9/b LS.SS, 9/c LS.LS, 9/d LL.SS, 9/e LL.LS och mängder av partier och studier att inhämta vidare råd ifrån.

Med e-post till Pjatigorsk

ICCF har en ny världsmästare! Den gamle världsmästaren **Grigorij Sanakojev** hann sitta på sin tron ca. fem år, men nu är hans efterträdare korad! ICCFs 13:e världsmästare heter **Michail Markovitj Umanskij**, född den 21 januari 1952 och bosatt i Pjatigorsk, en liten stad i södra Ryssland, inte alltför avlägset från det i dag sorgligt välkända Tjetjenien... Den nye världsmästaren blev IM år 1986 och kommer att få sin GM-titel bekräftad vid ICCF-kongressen i Gjøvik i höst.

Med slutresultatet 13 poäng på 16 partier har Umanskij gjort den nästbästa procentuella insatsen i en VM-final någonsin – bara den 5:e världsmästaren Hans Berliner

från U.S.A. var snäppet vassare med 14 poäng på 16 partier! Turneringen – som pågått sedan hösten 1989! – är fortfarande inte avslutad, men som framgår av tabellaget nedan kan ingen längre hota Umanskijs slutseger. Den nordiska äran försvaras väl av dansken **Erik Bang**, som fortfarande är med i kampen om de övriga medaljerna, medan SSKKs enda representant **Ulf Svenson** från Skänninge denna gång får hålla tillgodo med ett slutresultat under 50%.

Turneringen har som sagt pågått i snart sex år, och huvudorsaken är den gamla bekanta – stora postala problem i det forna Sovjetområdet. Även Umanskij har hunnit "byta flagg" under turneringens gång; vid

VM 13 final (IGM=8½)	891201-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	Σ	rest
1. IM	MICHAIL M UMANSKIJ	RUS	•	½	1	1	½	1	1	1	½	1	1	1	1	½	½	½	13	
2. IM	Maxwell Salm	AUS	½	•	½	1	0	0	½	0	½	½	½	½	½	0	½	5½	+2	
3. IM	Hans Ziemitz	GER	0	½	•	½	1	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	7½	+1	
4. IM	Viktor Tomkovitj	RUS	0	•	•	1	0	0	½	½	1	0	0	0	0	0	0	3	+8	
5. IM	ULF SVENSON	SVE	½	½	•	1	0	0	0	1	0	0	½	0	1	½	0	5½	+1	
6. IGM	Donatas Lapienis	LIT	0	0	0	•	0	0	½	0	0	0	0	0	0	0	0	½		
7. IGM	Vytautas Palciauskas	USA	0	1	½	•	1	1	½	½	½	1	1	½	½	½	½	8½	+3	
8. IGM	Jonathan Penrose	ENG	0	½	1	1	•	1	½	½	½	1	1	1	½	0	0	11		
9. IGM	Fritz Baumbach	GER	½	½	½	•	1	1	0	•	½	½	1	½	½	0	0	6½	+5	
10. IM	Igor A Kopilov	RUS	0	•	½	0	½	½	½	•	0	0	½	½	½	0	0	4	+2	
11. IGM	Erik Bang	DEN	0	1	½	•	1	1	½	½	1	1	1	½	½	½	½	9½	+2	
12. IM	Luis Santos	POR	0	½	½	½	•	1	½	½	½	1	0	•	½	½	1	9		
13. IM	Richard Goldenberg	FRA	0	½	½	0	1	1	•	0	0	½	0	½	0	½	1	6	+1	
14. IGM	Jonathan Berry	CAN	0	½	½	•	½	1	0	0	0	½	½	½	1	0	0	5½	+1	
15. IM	Alik Silberberg	USA	½	½	½	1	•	1	1	½	0	½	½	½	0	½	1	9		
16. IM	Alvaro Pereira	POR	½	1	½	0	1	•	½	½	½	1	½	½	½	1	½	9	+1	
17. IM	Alexander Korelov	RUS	½	½	½	1	½	1	•	1	½	½	0	½	½	½	•	9	+1	

starten var han sovjetmedborgare, nu är han ryss! Även han har fått sin beskärda del av postproblemen, kanske i än högre grad än de ryssar som är bosatta i korrtschackmetropolen Moskva och Voronezh – numera är postgången dit igen "nästan normal" ... – eftersom utrikesposten till en (relativt) liten ort som Pjatigorsk har flera mellanhänder att passera igenom.

Den faxlänk som ICCF beordrade för ryska spelare i toppturneringar fungerade inte heller så bra; Umanskij hade ingen egen fax, så han måste först skicka sina drag med post till Moskva, därifrån de sedan faxades ut till motspelarna! Och postgången mellan Moskva och Pjatigorsk var inte heller alltid den bästa...

Men Umanskij visade prov på nästan lika stor kreativitet vid sidan av brädet som vid det; han lyckades luska ut, att ICCF-turneringsdirektören hade en elektronisk postadress, och sedan lyckades han övertala ett företag i Pjatigorsk att låta honom använda deras dator för att kommunicera via e-post!

Strax efter ICCF-kongressen i Perth senaste höst droppade det sålunda in ett e-mail från Pjatigorsk i min (elektroniska) brevlåda, och snart spelade den blivande världsmästaren de flesta av sina kvarvarande partier via en länk till en elektronisk postadress i Åbo! Under vinterns lopp lyckades han också avsluta alla sina återstående partier – inkluderande det mot australiern Salm, som togs som remi efter 25 (!) drag (efter 5½ år, alltså...) Och för några veckor sedan droppade ett brev från portugisen Luis Santos – den siste spelaren som ännu kämpade vidare mot Umanskij – in på ICCF-turneringsdirektörens bord. I brevet skrev han: "I resign against Mr. Umansky. Congratu-

lations!" Dessa gratulationer, plus ICCFs gratulationer till sin nye världsmästare, skickade jag samma dag vidare med elektronisk post till Pjatigorsk, och därmed hade ICCF officiellt fått en ny världsmästare. För partiparaden har vi valt ut segerpartierna mot VM-finalens högst rankade spelare, engelsmannen Jonathan Penrose, och mot Nordens främsta representant, dansken Erik Bang. Dessa är fortfarande i högsta grad inblandade i medaljstriden, men bl.a. på grund av resultatet i nedanstående partier är är båda nu definitivt ute ur guldstriden. Världsmästaren har själv analyserat partierna för den ryska korrtschackinformatorn – kommentarerna nedan är baserade på dessa analyser.

Parti 2471

Michail Umanskij, Ryssland

Jonathan Penrose, England

VM-final 13, 1989-93

Antagen damgambit (D20-17/96+)

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e4 e5 4.Sf3 exd4 5.Lxc4 Lb4+ 6.Sbd2 Sc6 7.0-0 Sf6 8.e5 Sd5 9.Sb3 Sb6 10.Lg5

En modernare idé i denna variant. ECO listar enbart 10.Lb5 med fortsättningen 10. - Dd5 11.Sbxd4 Ld7=. (RW)

10. - Le7 11.Lxe7 Dxe7 12.Lb5 0-0

Ett alternativ är 12. - Ld7. På det kan följa 13.Lxc6 Lxc6 14.Sfxd4 Ld5 15.Dg4 0-0 (15. - g6?! 16.Tfe1 0-0 17.Sf5 Dd7?! 18. Sh6+ Kg7 19.Dg5 f6 20.exf6+ Txf6 21. Te7+ Dxe7 22.Sf5+ Txf5 23.Dxe7+± [Kasparov-Hübner, Skellefteå 1989]) 16.f4 g6!? 17.Sf5 Dd7 18.Sh6+ Kg7∞ (I.Sokolov-Hübner, Haifa 1989).

13.Lxc6 bxc6 14.Tc1!

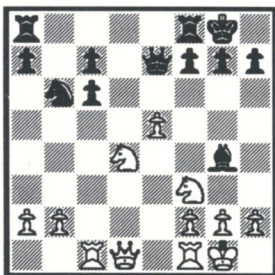
Starkare än 14.Sbxd4 c5! =.

14. - Lg4

14. - La6 15.Te1 d3 16.Sfd4±.

15.Sbxd4

Vit har återtagit gambitbonden, och svarts dubbelbonde på damflygeln säkrar vit en liten men bestående fördel. Under resten av partiet måste svart inrikta sig på att kämpa för remi. (RW)

15. - Lxf3

På 15. - c5 kunde följa 16.Sc6 De6 17.Txc5 Sd7 18.Tc3 Lxf3 19.Dxf3 Sxe5 20.De4 Tae8 21.Te1 Dxa2 22.Tce3 f6 23.b3±.

16.Sxf3 c5 17.Dc2 c4 18.Tfe1

På 18.De4 har svart 18. - Tad8 19.Sd4 Td5 20.Tfe1 g6∞.

18. - Tad8 19.Te4

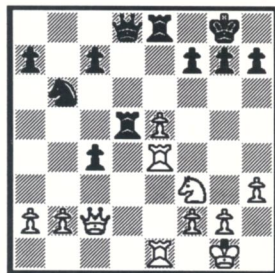
Inte 19.Sd2 Db4! =.

19. - Tfe8 20.Tce1 Td5 21.h3!

Här vore 21.Sd2? ett stort misstag – 21. - Db4 22.Sxc4 Tc5 23.b3 Sxc4 24.bxc4 Tcxe5! = (25.Txe5?? Dxe1+).

21. - Dd8

Alternativet 21. - Dd7 leder till fördel för vit efter 22.Sg5!? g6 23.e6 fxe6 24.Sxe6 Td2 25.Dc3±. Men nu är tiden redan mogen för ett avgörande genombrott, vilket befäster vits fördel.

22.e6! fxe6 23.Txe6 Txe6 24.Txe6 Td6 25.Te4 h6 26.De2 Td1+ 27.Kh2 Dd6+

Inte 27. - Dd3? 28.Te8+ Kh7 29.Sg5+ och vit vinner.

28.g3 Td5 29.Te6 Dd7

Enda chansen – 29. - Dc5 30.Te8+ Kh7 31.De4+ Tf5 32.Sd4 förlorar genast.

30.Te8+ Kh7 31.g4! Dd6+ 32.Kg2 Dg6 33.Sh4 Df6 (33. - Dd3 34.De6+-) 34.De4+ g6 35.Sxg6 Kg7 36.Te7+ Kg8 37.Sf4 upp-givet

Efter 37. - Td6 38.Sh5 är svart i mattnät.

(Kommentarer av Michail Umanskij)

Parti 2472

Erik Bang, Danmark

Michail Umanskij, Ryssland

VM-final 13, 1989-94

Engelskt (A22-16/81)

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 Lb4 4.Lg2 0-0 5.Sf3 Te8 6.0-0 c7 7.Db3 a5!?

7. - De7 ledde till en liten fördel för vit efter 8.d3 h6 9.Sd2 Sa6 10.e4 d6 11.a3± i partiet Pribyl-Zinn (Decin 1975).

8.d4 e4 9.Se1 h6 10.Sc2 Sa6 11.Se3 Sc7 12.c5?!

12.Td1!? b5!? med ömsesidiga chanser.

12. - d6 13.cxd6

Enda draget – på 13.a3 följer 13. - Le6 14.Dc2 Lxc3 15.Dxc3 Sb5 16.Dd2 dxc5 17.dxc5 Sd4±.

13. - Lxd6 14.Dc2 De7 15.Sc4 Scd5 16. Ld2

16.Sxe4 Sxe4 17.Lxe4 Dxe4 18.Dxe4 Txe4 19.Sxd6 Txe2±.

16. - Lc7 17.Tac1 Lg4 18.Sxd5 Sxd5 19. Se3 Sxe3 20.Lxe3 Tad8 21.Tfd1 Td5 22.Td2 Ld6 23.a3

Vit måste förhindra Lb4 – t.ex. 23.Db3 Lb4 24.Tdc2 Le6±.

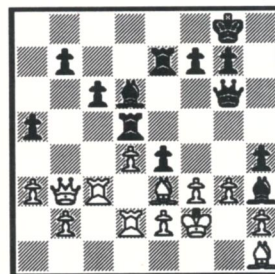
23. - De6 24.Db3 Te7 25.Tc3 Lh3 26.Lh1 h5 27.f3

27.Lf4 Lxf4 28.gxf4 Lf5 29.Tg3 h4 30.Tg5 Lh3±.

27. - Dg6

Hotar Lxg3.

28.Kf2 h4

29.f4!

29.Lf4 hxg3+ 30.hxg3 (30.Lxg3 Dh6 31.Te3 f5 32.fxe4 f4+) 30. - Lxf4 31.gxf4 Df6 32.e3 Dh4+ 33.Ke2 Lf1+ med vinstställning för svart.

29. - hxg3+ 30.hxg3 Th5

Med hotet Lf1!

31.Tc1

Alternativen är inte bättre;

a) 31.Dd1 Dh7 32.Tc1 Lg4 33.Lg2 Th2 34.Df1 Lf3!+–

b) 31.d5 Lf1 32.dxc6 Txh1 33.Txd6 Dh5+–

c) 31.Td1 Le6 32.Dc2 Th2+ 33.Lg2 Lh3 34.Tg1 Dg4 Δ g5±.

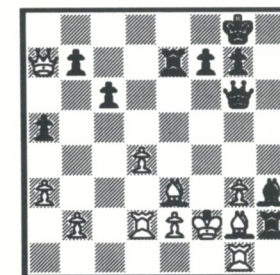
31. - Le6 32.Db6!

Starkare än 32.Dc3 Th2+ 33.Lg2 Lh3 34. Tg1 Lxf4 35.Lxf4 e3+ 36.Lxe3 De4+–.

32. - Lc7

Ett intressant alternativ var 32. - Th2+!? 33.Lg2 Lh3 34.Tg1 Lxf4 35.Lxf4 e3+ 36.Ke1 exd2+ 37.Kxd2 Txe2+ 38.Kxe2 Lxg2 med starkt angrepp.

33.Da7 Th2+ 34.Lg2 Lh3 35.Tg1 Lxf4! 36.Lxf4 e3+ 37.Lxe3

37. - Txg2+!

På ett omedelbart 37. - De4? har vit den studieartade räddningen 38.Db8+ Kh7 39. Df4! Txg2+ 40.Ke1!! Dxe3 41.Dxe3 Txe3 42.Txg2 Lxg2 43.Kf2! =.

38.Txg2 De4 39.Db8+ Kh7 40.Ke1 Dxe3 41.Td3 Lg4 42.uppgivet

Men i den här varianten hinner vits dam inte komma till undsättning, och pjäsförlust är därmed oundviklig. (RW)

(Kommentarer av Michail Umanskij)

För detta nummers djupanalyser står *Matti Svenn*, SM-silvermedaljör 1991 och SM-femma 1993. *Matti*, som för övrigt passat på att fylla 40 år (ett självporträtt finns i jubilarsspalten på sid 45!), delar här med sig av sina egna reflexioner kring ett av SM-partierna 1993, nedtecknade under partiets gång. Ställ alltså upp brädet, käre läsare, och bered Dig på en intressant resa genom schackspelets alla tre faser – med gästcolumnisten *Matti Svenn* som ciceron!

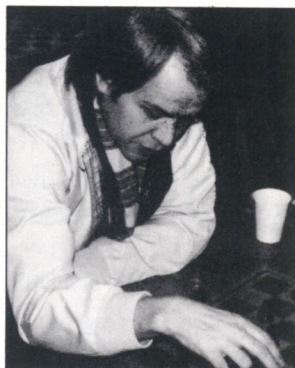
Partiet jag vill visa är från SM 1993 och det innehåller tre svåra faser – öppning, mittspel och slutspel. Och som de flesta korrspelare för jag noggranna anteckningar under pågående spel... Kommentarena till nedanstående parti baseras på mina A4-block som för det mesta innehåller mycket subjektiva bedömningar och därför bör partiet med tillhörande kommentarer tas med en nypa salt!

Parti 2473

Tomislav Tomic, Trelleborg
Matti Svenn, Stenkullen
SM 1993, 1993-95
Sicilianskt (B69-7/28)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.0-0-0 Ld7 9.f4 Le7 10.Sf3 b5 11.Lxf6 gxf6 12.Kb1 Db6 13.f5 0-0-0 14.g3 Kb8 15.fxe6 fxe6 16.Lh3 Lc8 17.De1 The8 18.Se2 Se5 19.Sfd4 d5 20.exd5?!

Jag var mycket spänd på Tomislavs 20:e drag. Det fanns 20.Sf4!? Lc5 21.Sdxe6 Lxe6 22.Sxe6 Txe6 23.Lxe6 Dxe6 24.exd5

Matti Svenn

Txd5 25.De4 Txd1+ 26.Txd1 De7 27.g4 ±. Detta fanns i min öppningspärm eftersom jag hade haft en teoriduell med Schütz i Richter-Rauservarianten både 1992 och 1993. Ovetande om min nervositet följer Tomislav mitt och Schütz första möte och tack för det!

20. - Txd5 21.Lg2 Td6 22.Sb3 Sc4

Säkert bättre än 22. - Txd1+ 23.Dxd1 Sg4?! (av intresse är 23. - Td8 24.Sed4 Sc4) 24.Sed4 och efter 24. - Se3? 25.Dh5! Ld7 26.Lh3 f5 27.Te1 Sc4 28.Txe6 (i stället för 28.c3 [Svenn-Schütz, Elitserien 1992]) hade vit stått klart bättre.

23.Txd6 Lxd6 24.Sed4

24.Sf4 De3 25.Dxe3 Sxe3 26.Lf3 e5 27.Sd5 Sxd5 28.Lxd5 e4 är gynnsamt för svart.

24. - Ld7 25.De4 f5 26.Dd3

Här borde vit spelat 26.Dh4 och efter 26. - e5 27.Dxh7 Te7 28.Dh8+ Te8 lutar det åt

remi. Frågan är då om 27. - Kc7 28. Sf3 Se3 väger upp en bonde.

26. - Tf8

Svart vill bra gärna spela e5.

27.Tf1 h5 28.Sd2?!

Antagligen en felräkning för nu får svart genomföra det han vill.

28. - e5! 29.Se2

Förutom textdraget är b-alternativet det enda möjliga bland nedanstående varianter;

a) 29.Sxc4 bxc4 30.Sc6+ Kc7

b) 29.Sc6+ Kc7 30.Td1 De3 (30. - Se3!?!; 30.- Dc5!?)

c) 29.Sxf5 Lxf5 30.Sxc4 bxc4 31.Dxc4 Tc8.

29. - Le6 30.Sxc4 Lxc4 31.Dd2

31.Df3 e4 32.Dxh5 De3 ♣.

31. - Lc5

Trots att svart har fått som han vill och har ett härligt löparpar med fribonde under avancemang är saken inte så enkel. Och det beror på svarts osäkra kungsställning. Därför vill svart gärna spela slutspel.

32.Td1

Efter 32.b3 Td8 kan följa:

1) 33.De1 Le6 34.Lh3 Tf8 35.Dc3 Dd6 ♣
2) 33.Dc3 Ld4 34.Df3 e4 35.Dxh5 Lg7 ♣.
Eller 34.De1 Lxe2 35.Dxe2 Da5 36.De1 och vit blir utan motspel efter 36. - Dc3! 37.Dxc3 Lxc3 38.Lh3 e4 (38.Kc1 Td2 39.Lh3 e4 40.Txf5 e3 osv).

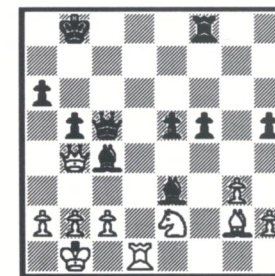
32. - Le3 33.Db4

Jag lade ner mycket tid på att kolla följande variant. Det tycks som om svart står pall för alla överfall! 33.Dc3 Lxe2 34.Dxe5+ Dc7 35.Td6 (35.Dd5 Ka7 36.Te1 Lc4) Tc8 36.c3 (36.Td7 Dxe5 37.Tb7+ Ka8 38.Te7+

De4 -+) Ld3+ 37.Ka1 Le4 -+. Eller 34.Td7 e4 (34. - Ld4!?) 35. De5+ Kc8 36.Td6 Dc7 37.Dd5 Kb8+ (38.Tc6 Td8 eller 38.Td7 Lc4). Beträffande det (för min del!) mycket tråkigare 33.De1 Td8 nöjer sig A4-arket med konstaterandet "något bättre för svart".

33. - Dc5

33. - Td8; 33. - Te8.

34.Dxc5?

Vit ska behålla så mycket pjäser som möjligt. Det är inte lätt för svart att kombinera aktivitet och att ha en säker kungsställning. Avgjort bättre var: 34.De1! t.ex. 34. - h4!? och efter 35.Td7 hxg3? svänger partiet, t.ex. 36.Dxg3 Lxe2 37.Dg6! och vit tycks vinna. Däremot inte 37.Dg7 e4 38.Tb7+ Ka8 39.Tc7 och svart vinner efter 39. - Lh6!!-+ 40.Dxh6 Dg1+ och Dxg2. En möjlighet för svart är 34. - b4 för att möta 35.Td7 med Tf7 och efter detta väger spelet rätt jämt.

34. - Lxc5 35.Sc1

35.Sc3 b4!? 36.Sa4 Lf2 med idén f4-f3. Även 35. - e4 är bättre för svart.

35. - h4

Med idén att olikfärgat ger långvarigt initiativ (36.Sd3 Lxd3).

36.b3 Lf7 37.Sd3 Ld6

37. - Ld4 bemöts med 38.Sb4.

38.c4

Svart står bättre även efter:

a) 38.Sf4 Lc7 39.Sd5 Td8 40.c4 bxc4
41.bxc4 e4 ♣

b) 38.a3 e4 39.Sb4 Lxb4 40.axb4 hxg3
41.hxg3 Lh5 42.Tf1 e3 43.Lf3 e2-+.

38. - e4 39.Sc1

Det är inte lätt för vit på andra drag heller:

a) 39.c5 Lh5-+ 40.Td2 Lc7 (40. - e3 41.Tc2
Lc7)

b) 39.Sf4 Lxf4 40.gxf4 bxc4-+

c) 39.Sb2 Lb4 Δ e3-+

d) 39.Sf2 hxg3-+

e) 39.cxb5 Lh5 40.Td2 axb5-+.

39. - Kc7 40.cxb5 Lh5 41.Td5 axb5 42. Txb5

42.Lxe4 fxe4 (42. - Lf7 43.Txf5 Lg6 vin-
ner kvalitet) 43.Txh5 La3 44.Se2 Tf2 45.
Sc3 Tb2+ 46.Ka1 b4 47.Sb5+ Kb6 intres-
serade mig mycket. Men vit har det bättre
47.Sd5+ med oklart spel.

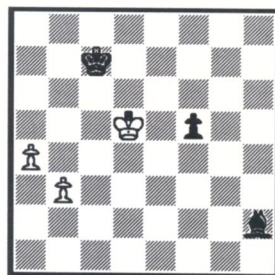
42. -hxg3 43.hxg3 Lg4 44.a4 Lxg3 45. Tc5+ Kd6?!

45. - Kb6 var korrekt men det var inte lätt
att veta var kungen skulle stå.

46.Tc2 Le1 47.Se2 Lf3 48.Sf4 Tg8 49.Kb2 Tg4 50.Lxf3 exf3 51.Sd3 Lh4

51. - Tg2 52.Sxe1 f2 53.Sxg2 f1D är ju ma-
teriellt sett bra för svart men är det vinst?
Jag valde den andra vägen men ärligt talat
var jag osäker på om det var vinst. Trots det
ringa materialet som blev kvar fanns det
mycket att se upp för. Vinstföringen fick
något studieartat över sig.

52.Kc3 Tg2 53.Tc1 f2 54.Td1 Kc7 55.Kc4 Tg1 56.Sxf2 Lxf2 57.Txg1 Lxg1 58.Kd5 Lh2

Efter 58. - f4? 59.Ke4 kommer svart inte vi-
dare.

59.a5 Kb7 60.b4 Ka6 61.Kc5 Le5

Först måste den vita kungen tvingas bort så
att svarts kung kan delta i spelet. 61. - Lg3
62.Kc4 Ld6 63.Kd5! Kb5 64.Kxd6= f4
65.a6 osv.

62.Kc4 Lf6 63.Kd3

Eller 63.Kc5 (63.Kd5 Kb5 och det är slut)
f4 64.Kc4 f3 65.Kd3 Lg5.

63. - Kb5 64.Ke3 Le5 65.Kd3 Lc7 66.Ke3 66.Kd4 Kc6 67.Kc4 (67.a6 Kd6) Kd6-+.

66. - Lb8!

Sedan triangelmanöver. 66. - Kc6 67.a6! =

67.Kd4

a) 67.Kd3 La7 68.Ke2 Kc4 69.Kf3 Kd5
70.b5 Lc5-+

b) 67.Kf3 Kc4 68.a6 Kd5-+.

67. - Ld6 68.Ke3

68.Kd5 Lc7 69.Kd4 Kc6-+, eller 68.
Kd3/Kc3 Lxb4(+)-+.

68. - Lc7

Och vit är i dragtvång.

69.Kd4 (69.Kf3 Lb8-+) Kc6 70.Kc4 Kd6 71.Kd4 Ld8 72. Kc4 Lh4 73.Kd4 Le1 74.uppgivet

Efter 74.Kc4 Ld2 är det över.

(Kommentarer av Matti Sverin)

SSKKs VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1994

SSKKs styrelse 1994: ordförande **Allan Jonasson**, Norrköping; kassör **Sven-Åke Kronberg**, Helsingborg; sekreterare **Per Söderberg**, Bromma; övriga ledamöter **Tomas Carnstam** och **Carl-Eric Erlandsson**, Lund.

SSKK-kansliet i Lund handlägger merparten av vår verksamhet och sköts i huvudsak ideellt (Carnstam). Ett antal kommittéer har det formella ansvaret: Nationella kommittén (ordf Carnstam), Internationella kommittén (Erlandsson), Dokumentationskommittén (Kronberg), Regelkommittén (Söderberg) och PR-kommittén (Jonasson).

Antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 969 (inkl provmedlemskap inför Finnkampen, se nedan). Medlemskap är numera ej bundet till kalenderår.

SSKK-bulletinen, vårt flaggskepp, har som vanligt utkommit med 6 fylliga nummer à 48 sidor. Redaktör sedan 1990 är Ragnar Wikman, Åbo.

Nationella starter [inkl svensk andel av Nordisk Cup]: 329 startande fördelade på SM 1994 (15), Veteran-SM (9), klass V (42), klass M (21), klass 1 (21), klass 2 (42), klass 3 (35), Lag-SM (100) och semifinaler i Nordisk Cup 2 (44; arrangör Dansk Skakunion).

Finnkampen, årets jättelika propagandamatch mot Finland, nådde redan i juni vårt mål om 500 bord! Inför årsskiftet omfattar matchen 579 bord; Sverige leder med 57¹/₂–51¹/₂. Matchen torde platsa i Guinness' Rekordbok! Utöver Finnkampen startade 102 bord i vänskapsmatcher mot Frankrike, Nya Zeeland och Schweiz.

Internationella starter (i ICCF-regi): 158 anmälda/startande svenskar, varav 24 i Lag-EM (final och ny semifinal), 4 i individuella elitturneringar (EM, cupfinal, Abonyi) och hela 31 i andra (semi)finaler.

Nationella resultat: SM 92 blev jämnt: Robert Callergård vann genom särskiljning före Lars Enterfeldt. I pågående SM 93 har Franko Lukez säkrat segern. Övriga SM-vinnare: Bessie Rave (Dam-SM 92), Per-Gösta Högborg (Veteran-SM 93) och Alingsås SS (Lag-SM 92). För referat och tabeller hänvisar vi till SSKK-bulletinen.

Internationella resultat: **Bo Hjort** har vunnit EM 40! Till andra goda individuella insatser ber vi att få återkomma nedan och kommande år. I den pågående Femlandskampen (25 bord mot övriga Norden) har SSKK-laget säkrat en överlägsen seger. Avslutade vänskapsmatcher: Sverige–Portugal 31¹/₂–18¹/₂, Sverige–Nordirland 13¹/₂–10¹/₂, Sverige–England 75–55.

ICCF-kongressen hölls i Perth, Skottland, med SSKK representerat av Allan Jonasson, Sven-Åke Kronberg och Per Söderberg. Många IM-titlar utdelades till bemärkta svenskar: **Anders Eriksson**, **Mats Lindgren**, **Lennart Rydholm** och **Carl Olof Stål**. Ytterligare några svenskar har under slutet av 1994 klarat IM-normen och får titeln nästa år! SSKK-styrelsen vill slutligen **tacka** otaliga vänner för gott samarbete och goda insatser för svenskt korrschack. Ingen nämnd och ingen glömd!

Norrköping, Helsingborg, Bromma och Lund i mars 1995

Allan Jonasson Sven-Åke Kronberg Per Söderberg

Tomas Carnstam

Carl-Eric Erlandsson

Mitt bästa parti

Spalten "Mitt bästa parti" har legat på is rätt så länge, men nu kan vi i alla fall presentera ett glansparti! "Fader" till konstverket är islänningen Hannes Ólafsson, som även spelar med i turneringen SSKK-bulletinen 40 år. Där har starten kanske inte varit den bästa möjliga, men i gengäld har det gått så mycket bättre i den finländska inbjudningsturneringen Finjub-30 – där har Hannes fortfarande ett gott grepp om GM-titeln! Det är i denna turnering som Hannes bästa parti (hittills!) spelats!

Beträffande kommentarerna till partiet säger han: "Kanske försöker jag vara alltför perfekt, men det tar verkligen lång tid att kommentera ett parti. Och då avser jag kommentarer som verkligen säger läsaren någonting om partiet. (Jag hoppas mina gör det.)"

Det tycker i varje fall Bulletinredaktören – men ställ upp brädet, kära läsare, och döm själv!

Parti 2474

Hannes Ólafsson, Island

Ken McAlpine, Skottland

Finjub-30, 1991-93

Pirc (B06-13/85)

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3

Svart spelar ett system som var populärt för ca. 20 år sedan. Vit kan också pröva 3.c4 d6 4.Sc3 c6 5.f4 Db6 6.Sf3 Lg4 (Uhlmann-Fridrik Ólafsson, Reykjavik 1968), men i denna variant är vits bondecentrum mera sårbart.

3. - d6 4.f4 c6 5.Sf3

På 5.Le3 följer 5. - Db6 6.Tb1 med lika spel.

5. - Lg4 6.Le3

Mera exakt än 6.Lc4 e6 7.a4 Lxf3, vilket spelades i korppartiet Torok-McAlpine (lagtävlingen för kulturstäder, 1986-89).

6. - Db6 7.Dd2 Lxf3

7. - Sf6 8.Le2 0-0 9.0-0 Sbd7 10.h3 Lxf3 11.Lxf3 Dc7 12.e5 Se8 13.De2 med fördel för vit (Barejev-Todorcevic, Ljubljana/Rogaska Slatina 1989).

8.gxf3 Sd7 9.0-0 Da5

Svart har försökt sätta press på vits centrum, men söker nu sina chanser på damflygeln. Men detta tar tid...

10.Kb1 b5 11.Ld3 b4 12.Se2 Sgf6?!

Ett drag som ser naturligt ut, men det är troligen inte det bästa! Efter 12. - Sb6 13.Thg1 Tb8 14.f5 Sa4 har vi samma position som i partiet Grosar-Todorcevic (även detta spelat i Ljubljana/Rogaska Slatina 1989). Detta fortsatte med 15.Ka1 Sf6 16.Lh6

16. - 0-0? 17.fxg6 hxg6 18.e5! dxe5 19. Lxg6 fxg6 20. Txg6 Tf7 21.Tdg1 Sc3 22. Txg7+ Txg7 23. Txg7+ Kh8 24.bxc3 bxc3 25.Dg5! och svart gav upp. Grosar anger i sina kommentarer 16. - Lxh6 17.Dxh6 Tg8 18.Sf4, men svart har något bättre, dvs. 16. - Sc3! 17. bxc3 bxc3 18.Dc1 Lxh6 19.Dxh6 Tb2 20. Lc4 Txc2 21.Tb1 d5. Min plan var nu att inskränka svarts utrymme på damflygeln genom att försöka inskjuta b3 vid lämpligt tillfälle.

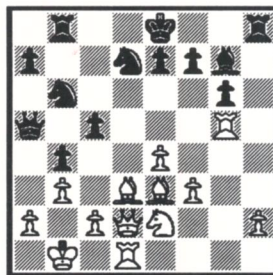
13.Thg1 Tb8 14.f5 Sb6 15.b3!

En mycket ovanlig idé! Vid första anblicken ser det ut som vit snarast tigger om att bli matsatt på den långa diagonalen, men för ögonblicket trampar svarts pjäser på damflygeln varandra på tårna.

15. - Sfd7 16.fxg6 hxg6 17.Tg5 c5

17. - Da3 bemöts med 18.De1 (Δ 19.Lc1).

18.dxc5 dxc5

19.Sd4! Da3

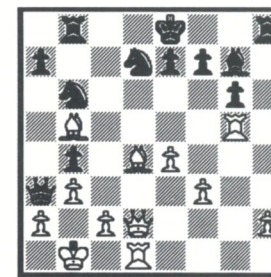
Svart antar utmaningen, men här står svarts dam avsidet och innehar under resten av partiet mera funktionen av en jättebonde (en passiv löpare kallas ibland för en storbonde, så det här måste väl vara en jättebonde!). Alternativen ser inte heller så trevliga ut; på 19. - Tc8 följer 20.Lb5, och på

19. - a6 kan följa t.ex. 20. Sc6 Da3 21.e5 Tc8 22.Sxe7 (eller 22.Le4).

20.Lb5

Med hotet 21.Tc5.

20. - cxd4 21.Lxd4

21. - 0-0?!

Jag blev glad när jag mottog detta drag. Så många av mina analyser hade slutat i ett mattangrepp om svart bara rockerade! Men låt oss undersöka andra möjligheter; 21. - Lxd4 22.Dxd4 0-0 23.Lxd7 Sxd7 (23. - Tfd8 24.Th5!) 24.Dxd7 tycks inte erbjuda stora chanser till räddning. Intressant förefaller däremot 21. - Kf8 22.Lxd7 Td8 och här kan vit välja mellan det lugna(re) 23. Lxg7+ Kxg7 24.Td5 och det mera våghalsiga 23.Txg6 Lxd4 (23. - fxg6 24.Df4+; 23. - Txd7 24.Txg7) 24.Dxd4 Th7 25.Txb6.

22.Lxg7 Kxg7 23.Lxd7 Tfd8 24.Th5 Txd7 25.Dh6+ Kf6 26.Df4+!

Efter detta är svart räddningslöst förlorad. Efter partiet skrev min motspelare: "I could only calculate all the very nice ways for you to win..."

26. - Kg7 27.Tg1 Tg8 28.e5 f6 29.e6 Kf8 30.Db8+ Kg7 31.Dxg8+ Kxg8 32.Txg6+ Kf8 33.Th8#

(Kommentarer av Hannes Ólafsson)

SM-uppslaget

SM 1994 och 1995

TL: Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma (tel 08/879631).

SM 1994	94-06-01	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest
1. Robert Callergård	Vällingby			1		1			1/2								3 1/2	+9
2. Lennart Rydholm	Göteborg			1	1/2	1/2			1/2		1	1/2		1		1/2	5 1/2	+5
3. Johnny Becker	Eskilstuna				1/2			1		1		1/2		0		1	4	+7
4. Matts Unander	Farsta	0	0			1	0		1	0		1/2					2 1/2	+6
5. Göran Carlsson	Huskvarna		1/2	1/2	0		0		0	0	0	1/2	1				2 1/2	+3
6. Arne Bjuhr	Malmö	0	1/2		1	1			1		1	1	1/2	1			7	+4
7. Jan Kälveus	Färjestaden						1/2			1							1 1/2	+11
8. Erik Nilsson (+)	Åsbro	0	1/2	0	0	1	0	1/2		0	1/2	1/2	0	1		1/2	4 1/2	
9. Tage Isaksson	Angered	1/2			1				1		1/2					1	4	+8
10. Leif Karlsson	Enskededalen		0	0	1	1	0	0	1/2	1/2	0						3	+4
11. Bo Plato	Hässleholm		1/2		1	0		1/2		1		1/2					3 1/2	+7
12. Anders Wengholm	Alingsås		1/2	1/2	1/2	1/2		1		1/2		1		1	1/2		5	+5
13. Per Hultin	Norrtälje		0	1		0	0		0			0					1	+7
14. Kim Beijar	Stockholm																	
15. Per-Olof Gromark	Västra Frölunda		1/2	0				1/2	0		1/2						1 1/2	+8

Avdömningsresultat understrukna

SM 1995	95-05-08	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest
1. Leif Karlsson	Enskededalen																	+14
2. Gunnar Hjorth	Sundsvall																	+14
3. Peter Nielsen	Jönköping																	+14
4. Christer Hartman	Bandhagen																	+14
5. Daniel Ronneland	Göteborg																	+14
6. Mikael Westlund	Boden																	+14
7. Robert Ericsson	Linköping																	+14
8. Niclas Hjelm	Bromma																	+14
9. Tony Hedlund	Luleå																	+14
10. Johnny Becker	Eskilstuna																	+14
11. Uno Nilsson	Långås																	+14
12. Nils-Åke Malmdin	Sundsvall																	+14
13. Göran Carlsson	Huskvarna																	+14
14. Matts Unander	Farsta																	+14
15. Lennart Rydholm	Göteborg																	+14

SM 1995 har startat! Bland deltagarna märks två relativt nyblivna IM, **Lennart Rydholm**, Göteborg, och **Gunnar Hjorth**, Sundsvall. **Johnny Becker**, Eskilstuna, gör nu sin 15:e SM-start! "Bara" 6 starter till, så är **Bertil Wikströms** "ostraffbara" rekord på 21 SM-startar tangerat! Läget i SM 1994 är ännu helt öppet; **Arne Bjuhr**, Malmö, har inlett bra med 7/9, men regerande mästaren **Robert Callergård**, Vällingby, har å andra sidan bara tappat en halvpoäng på sina fyra avslutade partier.

SM-uppslaget

Veteran-SM 1994 och 1995

TL: Ingemar Zerpe, Vattengatan 24, 602 20 Norrköping (tel 011/183321).

VETERAN-SM 1994	94-05-26	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest
1 Stig Carlsson	Dalsjöfors		1/2	1/2	1/2	1	1	1			4	+2
2 Per-Erik Berglund	Angered	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1		5 1/2	+1
3 Knut Johansson	Ludvika	1/2	0			0	0	0	1	1	2 1/2	+1
4 Harry Runström	Tibro		1/2			1/2	1/2	1/2			1 1/2	+5
5 Per-Gösta Högberg	Stockholm	1/2	1/2	1		1/2	1	1	1/2		5	+1
6 Stig Härwell	Malmö	0	1	1/2	1	1/2	1	1			4	+2
7 John Collett	Enebyberg	1/2	0	1	1/2	0	0	1/2	0		2 1/2	
8 Folke Krantz	Horred	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0			1	+1
9 Yngve Seger	Långshyttan		0	0	1/2	1/2	0	1	1		3	+1

VETERAN-SM 1995	95-06-06	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest
1 Per-Erik Berglund	Angered											+8
2 Stig Lindeberg	Degeberga											+8
3 Harry Runström	Tibro											+8
4 Ingemar Zerpe	Norrköping											+8
5 Bengt Ward	Stenungsund											+8
6 Östen Sahlqvist	Borlänge											+8
7 Stig Carlsson	Dalsjöfors											+8
8 Per-Gösta Högberg	Stockholm											+8
9 Boris Hallengren	Mölntycke											+8

Lag-SM 1994 division 1

TL (div 1): Stellan Gustavsson, Götgatan 26, 641 34 Katrineholm (tel 0150/19245).

TL (div 2): Christer Hult, Södra Ringvägen 31 A, 352 35 Växjö (tel 0470/19721).

DIVISION 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Σ	rest	%	
1 Västerås Östra SK	****	0%	100%	10%	100	1010	0000	0011	000%	9	+2	30	
2 Rödeby SK	1 1/2	****	1 1/2	0	1/2	1	10	0	1/2	1	0	11	57
3 Sollentuna SK I	011 1/2	0 1/2	1	****	1/2	1	1/2	1/2	000%	0 1/2	000%	43	
4 Burgsvik SK	01 1/2	1	1/2	0	****	1	1	1	1/2	1	1	43	
5 SK Rockaden I Sth	011	0 1	1	1/2	0	****	1/2	1/2	0001	1/2	1/2	60	
6 Växjö SK	0101	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	57	
7 Farsta SK	1111	0 1/2	0	1 1/2	10	1	10	0	1/2	****	011 1/2	57	
8 Majornas SS Gbg	1100	1	00	1 1/2	10	0	1/2	1/2	1000	100%	1/2	35	
9 Vällingby SS I	111 1/2	1/2	11	111 1/2	011 1/2	1 1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	11	72	

Vällingby SS har i praktiken säkrat slutsegern i division 1! Lagtabellerna i division 2 återfinns på nästa uppslag; bordstabellerna kommer i nästa nummer i samband med ett större reportage om Lag-SM!

SSKK-bulletinen 40 år

TL: Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma (tel 08/879631).

SSKK-BULLETINEN 40 ÅR	93-12-30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest		
1. Vladimir Zagorovskij (+)	2565	RUS	▪	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
2. GUNNAR HJORTH	2450	SVE	1	▪	½	0	0	½	·	½	·	0	0	0	0	½	0	½		
3. Christian Issler	2515	SWZ	1	½	▪	½	·	0	·	½	·	0	·	·	½	·	·	3½	+ 2	
4. Richard Polacek	2505	BEL	1	1	½	▪	1	½	½	½	·	½	·	·	½	½	1	7½	+ 3	
5. JONNY HECTOR	f2500	SVE	1	1	·	0	▪	½	·	½	½	½	·	1	½	½	½	6½	+ 3	
6. Maurice W Johnson	2560	ENG	1	½	·	1	½	½	▪	·	·	·	½	½	·	·	0	4½	+ 6	
7. Juan Sebastian Morgado	2510	ARG	1	·	·	½	·	·	·	▪	½	·	·	·	·	·	·	2	+ 11	
8. MANNE JOFFE	2660	SVE	1	½	½	½	½	·	½	·	1	·	·	1	·	0	1	6½	+ 4	
9. Hannes Olafsson	2545	ISD	1	·	·	·	½	·	·	0	▪	½	·	0	·	½	·	2½	+ 8	
10. Achim Soltau	2540	GER	1	1	½	½	½	½	·	·	½	·	·	·	·	·	·	5	+ 4	
11. Stephan Busemann	2540	GER	1	1	1	·	·	½	·	·	·	·	·	·	·	½	·	4½	+ 8	
12. INGVAR CARLSSON (Lkp)	2455	SVE	1	1	·	·	0	·	0	1	·	·	·	·	·	·	0	1	4	+ 7
13. Ivar Bern	2580	NOR	1	½	·	½	½	·	·	·	1	·	·	·	·	·	·	3½	+ 9	
14. Dieter Stern	2575	GER	1	1	½	½	½	1	·	1	½	1	½	1	·	·	·	8½	+ 3	
15. STURE NYMAN	2400	SVE	1	½	·	0	½	·	·	0	·	·	·	·	·	·	·	2	+ 8	

Sedan senaste rapport har en hel del hänt – den tyske GM Dieter Stern har befäst sin ledning, och i förbifarten tagit sin fjärde GM-norm, men den belgiske IM Richard Polaczek har seglat upp på en andraplats, efter att bl.a. ha tillfogat Jonny Hector dennes första nolla. Belgaren (som debuterade i ICCFs mästartklass år 1983 som representant för Kenya!) behöver nu bara 1 poäng på sina 3 återstående partier för att säkra sig GM-titeln. Jonny har fortfarande chanser att bli dubbel GM, men det krävs nu 2 poäng på 3 partier. Manne Joffe har därmed avancerat till positionen som bäste hemmaspelare; han har lika många poäng som Jonny, men 4 öppna partier. Ett 50%-igt resultat i dessa skulle säkra honom GM-titeln! Vi håller tummarna! GM-normen i denna kategori XII-turnering är 8½/14, och IM-normen 6/14.

Cup 93 semifinaler

TL: Anders Sällberg, Harvgatan 4, 335 32 Gnosjö (tel 0370/91963 kl 15-22).

CUP 93 semifinal 1	95-04-24	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1 Thomas Franzén	Arboga	·	·	·	·	·	·	·	·
2 Esa Niemelä	Umeå	·	·	·	·	·	·	·	·
3 Ingemar Storm	Stora Levene	·	·	·	·	·	·	·	·
4 Per Näsman	Täby	·	·	·	·	·	·	·	·
5 Magnus Eriksson	Krylbo	·	·	·	·	·	·	·	·
6 Nils Nordin	Stockholm	·	·	·	·	·	·	·	·
7 Leif Lundkvist	Uppsala	·	·	·	·	·	·	·	·

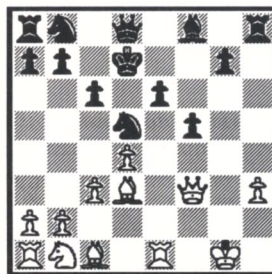
CUP 93 semifinal 2	95-04-24	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1 Sven-Eric Sagström	Fjärdhundra	·	·	·	·	·	·	·	·
2 Per-Erik Berglund	Angered	·	·	·	·	·	·	·	·
3 Thore Agnäs	Upplands Väsby	·	·	·	·	·	·	·	·
4 Mats Larsson	Staffanstorps	·	·	·	·	·	·	·	·
5 Elof Ölander	Sundbyberg	·	·	·	·	·	·	·	·
6 Håkan Thörnert	Eksjö	·	·	·	·	·	·	·	·
7 Urban Ericson	Avesta	·	·	·	·	·	·	·	·

CUP 93 semifinal 3	95-04-24	1	2	3	4	5	6	7	Σ
1 Björn Fredriksson	Trångsund	·	·	·	·	·	·	·	·
2 Kurt Jegerborn	Uppsala	·	·	·	·	·	·	·	·
3 Bertil Westin	Alingsås	·	·	·	·	·	·	·	·
4 Walter All	Bromma	·	·	·	·	·	·	·	·
5 Magnus Eriksson	Krylbo	·	·	·	·	·	·	·	·
6 Raymond Ghafari	Falkenberg	·	·	·	·	·	·	·	·
7 Kjell Pettersson	Åkersberga	·	·	·	·	·	·	·	·

Korrkombinationer

För denna min sista kombinationsspalt har jag valt ut en svensk sillsallad, med i huvudsak internationellt material. Några av kombinationerna är verkliga pärlor, men ingen av dem torde vara alltför svår att hitta... Bulletinens läsare tillönskas en trevlig sommar i kombinatorikens tecken :-)

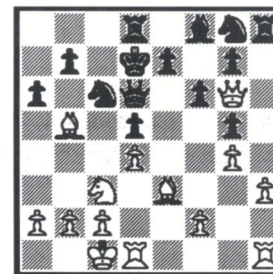
1. J.Andersson – Treboz
SSKK-Frankrike, bord 15

Vit drar

Svart har behållit Blackmar-Diemer-gambitbonden, men...

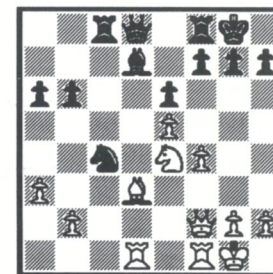
2. Söderberg – Costa
SSKK-Portugal, bord 3

Vit drar

Svart ser ut att vara på vippen att slinka ur greppet, men... ?!

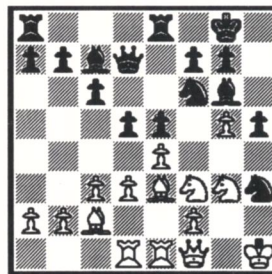
3. Ferm – Hengst (GER)
WT/M/GT/227

Vit drar

Den svarta kungsställningen ser säker ut, men... ?

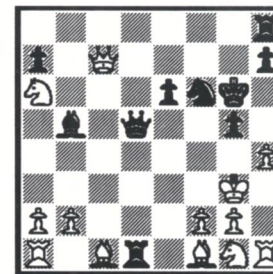
4. Prill (GER)– Blomstrand
WT/M/GT/276

Svart drar

Svart finner en liten portoinbesparare...

5. Lindström – Dahlström
M:187

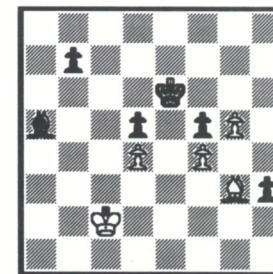

Svart drar

Här gäller det att hålla grytan kokande...

Lösningar på sidan 47

6. Larsen (NOR) – J.Nilsson
NC I semifinal 10

Svart drar

Bulletinredaktören avslutar med en lätt slutspelskombination :-)

Internationella lagmatcher

Sture Olsson

Sedan förra lagledarrapporten har följande timat; matcherna mot Algeriet och Lettland har slutförts medan mötena med Litauen och Israel fått nya slutdatum. Matchen mot Estland är dessutom i skrivande stund inne i sitt slutskede och torde även den, när detta läses, vara nära sin fullbordan. Slutredovisningar följer i nästa nummer av SSKK-bulletinen, tillsammans med redovisningen av den redan tidigare avslutade matchen mot Polen.

Mot det starka lettiska laget tillfogades SSKK-arna en rejäl matchförlust, hela 17½-32½. Mot Algeriet blev det å andra sidan en (väntad) storseger. Här återstår efter den ordinarie matchtidens slut tre partier som får bli föremål för avdömning innan slutsiffrorna kan spikas. Matcherna

Motståndare	Startdatum	Antal bord	Poängställning	Rest
USA	890501	100	99½ - 72½	+28
Algeriet	911101	25	33 - 14	+3
Estland	920301	25	18 - 30	+2
Lettland	920301	25	17½ - 32½	0
Litauen	920501	25	20 - 24	+6
Israel	920501	30	26½ - 26½	+7
Finland	940315	579	118½ - 124½	+336
Frankrike	940610	51	14½ - 6½	+81
Nya Zeeland	941101	16	0 - 0	+32
Schweiz	941101	35	1 - 2	+67

SVERIGE	V S	LETTLAND
13 Bo Wiker Fagersta	1 1	Nikolaj Zuravljev
SVERIGE	V S	ESTLAND
16 Håkan Winfridsson ... Gislaved	0 0	Villem Tammemägi
SVERIGE	V S	LITAUEN
10 Jan Andersson Bollebygd	0	Rolandas Martinkus
SVERIGE	V S	ISRAEL
10 Karl G Gård Kristinehamn	1 1	Ofer Biran
SVERIGE	V S	FRANKRIKE
K Sture Olsson Uppsala	1 1	Frédéric Fournier
9 Jan Sandberg Jönköping	1	Jean-Yves Cobigo
13 Hans Rånby Stockholm	0	Jean de Lagotrie
15 Joakim Andersson ... Järfälla	1	Philippe Treboz
22 Tomas Silfver Älvsjö	½ ½	René Cappellier
26 Håkan Winfridsson ... Gislaved	0 0	Dominique Aubron
30 Kurt Hjortstam Alingsås	1	René Galerne
50 Don Odum Johanneshov	½ ½	Maxime Le Garrec +b29

mot Israel och Litauen har fått slutdatum framflyttade till 1995-08-30.

Beträffande nya matcher har jag en glad och en tråkig nyhet att förmedla, samt en om vilken SSKK-arnas egna reaktioner får avgöra huruvida den blir glad eller tråkig! I tur och ordning; den beramade matchen mot brittiska BPCF startar inom kort, matchen mot Indien blir antagligen inte av

eftersom motståndarna fått oväntade besvär att rekrytera ett slagkraftigt lag, samt matchen mot Holland kan dras igång i höst om bara tillräckligt många nya namn inkommer till vår kölista!

Som förhoppningsvis de flesta redan vet anmäler man sig till SSKKs internationella vänskapslandskamper genom att insätta startavgiften, 50 kr per match (två partier), på SSKKs postgirokonto 52052-8. Ange spelklass och/eller rankingtal vid anmälan! Alla SSKK-medlemmar är välkomna, oavsett spelstyrka och tidigare erfarenheter. Vi startar som regel 2-3 nya matcher per år.

Läget i SSKKs vänskapsmatcher vid slutet av maj samt nytillkomna individuella resultat framgår av sammanställningarna på detta uppslag.

Ur Ragnars ordbok:

Avsked	= Gammalt Uri-Geller-trick
Bitvis	= Specialist
Bulletin	= Mikrovågsugn
Fartyg	= Tweedkostym
Kultur	= Nöjesresa
Pansarvagn	= Skottkärra
Åland	= Korsning mellan fisk och fågel

Nordisk femlandskamp 2

Femkampare	1	½	0	Σ	rest	%
Sverige	58	29	10	72½	+3	75
Danmark	30	38	32	49		49
Finland	23	40	33	43	+4	45
Island	25	31	42	40½	+2	41
Norge	26	28	45	40	+1	40

Resultat i Finnkampen

Bd	SVERIGE	158 - 157	FINLAND
9	Bengt Dovrinder Kumla	½	Lauri Lempiäinen Espoo
12	Mikael Jönsson Växjö	1	Kimmo Väikesalmi Helsinki
23	Lars Forslöf Sundsvall	1	Josee Norri Helsinki
26	Jan Bernborn Solna	0	Tapani Sammalvaio Helsinki
42	Hans Rånby Stockholm	½	Karkku Hartikainen Helsinki
46	Per-Gösta Högborg ... Sthlm	0	Ismo Tella Imatra
50	Peter Quick Malmö	0	Yrjö Huttunen Kuopio
55	Jonas Sandbom Bandhagen	1	Kent Gustavsson Marieham
61	Åke Granström Umeå	½	Reino Kotka Helsinki
78	Christer Hult Växjö	1	Harri Nyrhinen Helsinki
83	Jan Wikander Stockholm	½	Jyrki Lehtosaari Kuusanki
95	Jan Andersson Bollebygd	½	Jorma Nurminen Helsinki
125	Åke I Glas Alnö	0	Karl-Erik Ehnwall Mänttä
133	Tapio Ukkonen Norrköping	1	Kauko Rantsi Oulu
134	Bengt Lundberg Munkfors	0	Tenho Bäckström Helsinki
137	Ingvar Andersson Bollebygd	1	Topi Collin Valkeakoski
138	Stig Friström Ronneby	0	Petri Kulmala Pori
142	Robert Danielsson Huddinge	1	Martti Ahola Toysä
157	Rickard Dahlström Lidköping	½	Ilkka Lainema Naatali
158	Juha Kolvunemi Motala	1	Miikka Helinäsmäki Helsinki
163	Nils Erlandsson Hultsfred	½	Pentti Tiekola Kemi
168	Lars Andersson Vejbystrand	1	Hannu Vaittinen Joensuu
188	Sören Stflin Solna	½	Antero Antikainen Kesälähti
197	Ingemar Storm Stora Levene	0	Martti Sarvas Espoo
207	Ingemar Eriksson Norrköping	0	Pecka Niensstedt Kerava
218	Raino Leppä Norrköping	1	Jukka Behm Salokylä
222	Uno Elofsson Kungsbacka	1	Kalervo Joutsijärvi Hartola
228	Göran Johansson Haninge	1	Roopo Mikosaaari Helsinki
230	Stig Kjellin Kungsängen	½	Joakin Johanson Godyb
244	Lennart Sköld Årsta	1	Antero Yliranta Kankaanpää
260	Esa Niemelä Umeå	½	Antti Kröger Kokenmäki
270	Lennart Stillerd Lund	1	Risto Ruuhila Helsinki
274	T Friberger Gärd Köpinge	0	Seppo Vesikko Pankakoski
297	Sune Engfors Uppl Väsby	0	Ossi Erwe Helsinki
301	Christer Åkerman Bromma	½	Arto Rosendahl Helsinki
304	Bernt Gothnier Stockholm	1	Keijo Juppi Joensuu
305	Terese Andersson Enköping	0	Kari Loimusalo Helsinki
322	Staffan Hulthén Malmö	0	Pentti Nieminen Helsinki
328	Heikki Hakulinen Motala	1	Tapio Rusanen Helsinki
331	Tomas Jansson Göteborg	0	Mari Lehtosaari Kuusankoski
341	Stefan Magnusson Karlshamn	1	Jyrki Lehtihelmo Turku
346	Roland Lindahl Uddevalla	½	Osmo Kirjonen (+)Tornio
347	John Granath Hallstahammar	½	Matti Virmajoki Joensuu
349	Kjell Andersson Sävöden	0	Heikki Pasala Nurmo
354	Eva Wigfors Lund	0	Sari Rautanen Laukaa
356	Torbjörn Engström Enskede	½	Lauri Lehtonen Vaasa
357	Bernt Larsson Rättvik	½	Ismo Mäki-Rekola Koski HL
371	Gustaf Persson Vänersborg	1	Ari Iivari Espoo
372	C J Säll Strömsund	1	Jukka Pursiainen Helsinki

DEL 2: bord 386-500, juni 1994-

386	Jan Ohlin Malmö	1	Olavi Neuvonen Tampere
391	Göran Carlsson Huskvarna	½	John Fieandt Berlin BRD
395	Birger Jonsson Domsjö	1	Jorma Ylipartanen Tornio
396	Birger Persson Helsingborg	1	Jorma Pihlainen Seinäjoki
401	Ronny Andersson Perstorp	½	Jouni Tolonen Oulu
403	Ragnar Johansson Brunna	1	Raimo Hall Helsinki
407	Jonas Bergfalk Bålsta	½	Martti Mäki-Torkko Oulu
408	Lennart Krook Luleå	1	Matti Kumpare Kellosoelkä
411	Nils Nordahl Bjärred	0	Martti Mujunen Kymi
427	Hans-Ove Sjödin Hofors	½	Henry Ranta Karhula
435	Mikael Hansson Västervik	0	Henry Lagergren Hels.fors
451	Folke Göransson Farsta	0	Eero Kauria Espoo
454	Ola Hultquist Stockholm	1	Jyrki Raki Kotka
458	Stig Andersson Gävle	0	Anssi Takalo-Eskola Kajaani
470	Daniel Bengtsson Västervik	0	Onni Ylitapio Kajaani
471	Stig-Åke Nyström Täby	1	Yrjö Kareinen Joensuu
477	Ari Heinoja Vallentuna	½	Juhani Kujanpää Hamina
480	Åke Nyberg Väddis	1	Kalle Montonen Loimaa
481	Lennart Tellander Sthlm	1	Tapio Tiirikainen Loimaa
482	Lars Sarendal Kungsängen	1	Taneli Latukka Tornio
491	Ernst Nilsson Svalöv	0	Aimo Grönroos Salo
493	Andreas Bergman Linköping	0	Ari Kontoniemi Lehtimäki

DEL 3: bord 501-579, dec 1994-

503	Bengt Andersson Tidaholm	½	Heikki Tuominen Raisio
-----	--------------------------------	---	------------------------------

Slutredovisning

Det är många bokslut som görs i detta nummer... :-) Även vår lilla serietävling i schackmatematik står nu inför sin slutliga upplösning. Deltagarantalet var ju inte överhövan stort, men i gengäld visade sig de få som ställde upp verkligen på styva linan, särskilt med tanke på att denna tävlingsform hittills varit s.g.s. okänd i Sverige. Kanske schackmatematiken nu gör en definitiv inbrytning även i Sverige!?

Det blev till slut delad slutseger i serietävlingen! **Agne Vykander** från (numera) Linköping, som lade beslag på den gula ledartröjan genom första omgångens enda fullpoängare och sedan envist höll fast vid den genom att rada upp tre fullpoängare till i följd, snubblade på den lilla "luringen" i etapp 5, vilket gav **Tomas Carnstam** från Lund en chans att komma upp jämtes. Ingendera gjorde sedan något miss-tag i sista omgången, varför inte ens målfotot kunde skilja dem åt :-) Bokpriset för slutsegern i serietävlingen blir därmed dubblerat, och prisböckerna går alltså till Linköping och Lund – SSKK-bulletinen gratulerar!

Ett litet överraskningspris är också på kommande, till *samtliga* deltagare som slutfört tävlingen! Det är den finländska schackmatematiska eldsjelen **Arto Puusa** som donerat ett par

små skrifter (på engelska) som tack för visat intresse!

Lösningar till etapp 5

Då serieledande Agne Vykander, Linköping, snubblade på denna etapp, togs omgången enda fullpoängare av **Lennart Krook**, Luleå och **Tomas Carnstam**, Lund! Det var tävlingsuppgift 16 och en bilösning med sting :-) som fällde serietävlingens sista kvarvarande fullpoängare! Om etappriset tävlade enligt gammal praxis alla de, som löst minst en uppgift (dvs. både a- och b-frågan) fullständigt riktigt, och som inte tidigare vunnit. Fru Fortuna gynnade denna gång **Tomas Carnstam** från Lund. SSKK-bulletinen gratulerar!

Låt oss nu titta på lösningarna – uppgifterna är återgivna på omstående sida.

Tävlingssuppgift 15 är en liten intressant modifikation av tävlingssuppgift 8 (där stod ju vits kung på d5 i stället för på d4!) vilket har vissa effekter på lösningen. Med kungen på d5 kunde ju h-bonden inte promoveras till dam eller löpare (schack!) utan ett *tor*n var enda möjligheten. Med kungen på d4 visar det sig att bonden inte kan promoveras till dam eller torn (schack!) varför här promotion till *löpare* är enda möjligheten! Mattställningen kan uppstå efter t.ex. följande dragföljd: 5.a1T7.Tg3 8.Kg4

13.h1L 14.Kh3 16.Lg4 Dh1♯. Detta ger oss en lösning på uppgift 15a). Eftersom jag lovat att unika lösningar inte mera skulle förekomma så måste det alltså finnas valmöjligheter i uppgift 15b) :-) De första 12 dragen är otvivelaktigt helt bundna – tornet *måste* gå till g3 innan Kg4 kan ske, och först därefter kan h-bonden sätta sig i rörelse. Den måste ända fram till h2 innan kungen kan röra sig igen. Likaså är det helt klart, att det sista draget i serien *måste* vara Lg4. Men dragen 13-15, dvs. två drag med h-bonden/löparen och ett med kungen, är faktiskt inbördes oberoende, och enligt standardformeln ges lösningen av formeln $3!/(2! \times 1!) = 3$. Svaret på uppgift 15b) blir alltså 3. Även om svaret är entydigt, är lösningen det alltså inte :-)

Tävlingssuppgift 16 är en variation på temat i tävlingssuppgift 2 (se SSKK-bulletinen 1/1994, s. 44!) och följaktligen gällde det igen att ana ugglor i mossen :-) (Speciellt som en likadan "luring" ingick i tävlingssuppgift 13 ett nummer tidigare – denna hade ju en motsvarande pendang i tävlingssuppgift 7!) Idén i uppgift 2 är fortfarande gångbar (det första kungsdraget är nu Kc4-b3 i stället för Ka2-b3!) och ger oss t.ex. följande lösning på uppgift 16a): 5.h1S 8.Sb2 13.a1S 15.Ka2 16.Sc4 17.Sa3 Tb2♯. Beträffande uppgift 16b) kan vi dock för denna mattbild konstatera att lösningen på uppgift 2b) [se SSKK-bulletinen 3/1994, s. 35!)] inte är helt

tillämplig här – med kungen på c4 i stället för på a2 är det ju fritt fram för a-bonden *ända fram till a1!* De tre sista dragen är dock helt bundna, likaså kan Kb3 ske först när h-bonden/springaren nått b2. Men de nio dragen med h-bonden/springaren är helt oberoende av de fem dragen med a-bonden och ger oss enligt grundformeln $14!/(9! \times 5!) = 2002$. (Detta kan jämföras med lösningen för uppgift 2 – där fick vi resultatet $12!/(9! \times 3!) = 220$.)

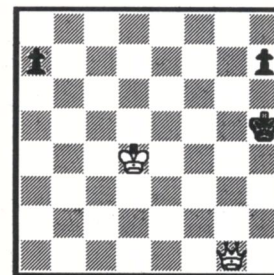
Men var är luringen? Jo, i en bilösning på uppgift 16a)! Nu är det ju fritt fram också för a-bonden, vilket ger oss följande intressanta idé – 5.a1L! 7.Le1 12.h1T! 14.Tb3 16.Ka3 17.Lb4 Ta1♯! "Formaliseringen" av denna lösning torde inte vara svår; de sex sista dragen är helt bundna, och av de elva första är de sju dragen med a-bonden/löparen helt oberoende av de fyra dragen med h-bonden – direkt in med detta i grundformeln bara, och vi får $11!/(7! \times 4!) = 330$. En summering av dessa delresultat ger oss svaret på uppgift 16b), dvs. $2002 + 330 = 2332$. Tydligt ganska så lurigt trots "draghjälpen" från tävlingssuppgift 13...

I **tävlingssuppgift 17** får den som så önskar äntligen en chans att testa kollisionsformeln, men det går faktiskt bra att behålla säkerhetsbältet på och helt undvika kollisionsanalys :-) Mattbilden torde vara relativt lättfunnen – med bara en springare att göra matt med finns det ju

Slutställning i serietävlingen

	etapp 1-4	15	16	17	18	19	20	Σ
Agne Vykander, Linköping	52	1 1	1 1	1 4	1 3	1 2	1 3	72
Tomas Carnstam, Lund	49	1 1	1 4	1 4	1 3	1 2	1 3	72
Gunnar Nordahl, Skövde	49	1 1	1 1	1 4	1 3	1 2	1 3	69
Anders Mattsson, Borås	50	1 1	1 1	1 4	1 3	1 2	1 0	67
Lennart Krook, Luleå	45	1 1	1 4	1 4	1 2	1 2	1 3	67
Paul Andersson, Sölvesborg	43	1 1	1 1	1 4	1 3	1 2	1 3	63
Karl-Arne Staberg, V:a Frölunda	41	1 1	1 4	1 1	1 3	1 2	1 3	61
Henrik Sjøel, Oslo	7	1 0	1 0	1 0	1 0	1 2	1 3	18
Jan Johansson, Huddinge	5	–	–	–	–	–	–	5

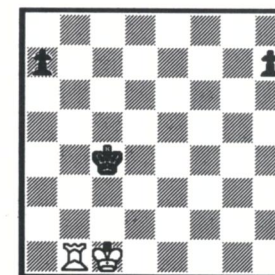
Tävlingssuppgift 15

Seriehjälpmatt i 16 drag.

15a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
15b) Hur många *olika* lösningar finns det? (1 poäng).

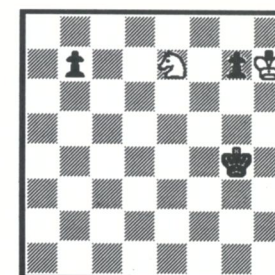
Tävlingssuppgift 16

Seriehjälpmatt i 17 drag.

16a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
16b) Hur många *olika* lösningar finns det? (4 poäng).

Tävlingssuppgift 17

Seriehjälpmatt i 19 drag.

17a) Ange mattställning och *en* dragföljd som leder till denna! (1 poäng)
17b) Hur många *olika* lösningar finns det? (4 poäng).

inte så mycket att välja på... Alltså, t.ex. 5.b1T 7.Te8 11.Kf8 16.g1S 18.Se5 19.Sf7 Sg6† ger en lösning på uppgift 17a). Låt oss försöka lösa uppgiften kollisionsfritt – vi börjar med att studera kungen och g-bonden/springaren. Dessa är sinsemellan relativt starkt bundna; de två första dragen i serien *måste* göras av kungen, det sista *måste* göras av springaren! De två sista kungsdragen och de sju första dragen med g-bonden/springaren är däremot inbördes oberoende, och samspelet mellan dessa pjäser ges direkt av grundformeln – $9!/(7! \times 2!) = 36$. De sju dragen med b-bonden/tornet är *helt oberoende* av övriga skeenden på brädet, och dessa sju drag kan följaktligen inskjutas *var som helst* i sekvensen – igen ger oss en direkt tillämpning av grundformeln delresultatet $19!/(12! \times 7!) = 50388$. I analogi med lösningen på tävlingsuppgift 14 i föregående nummer får vi slutresultatet genom att *multiplitera* dessa två delresultat, alltså $36 \times 50388 = 1,813,968$. Detta har också majoriteten av lösarna räknat ut – Bulletinredaktören lyfter på hatten!

Lösningar till etapp 6

På upploppet blev det dött lopp :-) då varken Agne Vykander eller Tomas Carnstam släppte en enda poäng i den sista etappen! Därmed säkrade båda en delad seger i serietävlingen – Bul-

letinredaktören gratulerar! Eftersom denna sista omgång inte innehöll några direkta luringar var fullpoängarnas antal rätt stort. Fru Fortuna ansåg, att det sista etappriiset skulle tillfalla en representant för broderfolket på andra sidan Kölen – SSKK-bulletinen gratulerar alltså **Henrik Sjøl** fra Oslo!

Tävlingsuppgift 18 påminner rent matematiskt ganska mycket om den sista uppgiften i föregående etapp – två pjäser sinsemellan beroende, medan den tredje är helt oberoende. Men låt oss först lösa uppgift 18a) – en möjlig lösning är t.ex. 5.a1T 6.Tc1 12.Kd1 (jodå, vägen är faktiskt entydig!) 17.h1T 18.Te1 Sf2†! Mellan h-bonden/tornet och kungen finns en liten bindning, kungen *måste* vara på plats på d1 innan tornet kan göra sitt sista drag! I övrigt är dock de sex kungsdragen och de fem första dragen med h-bonden inbördes oberoende – alltså in med dem i grundformeln :-) Vi får $11!/(6! \times 5!) = 462$. De sex dragen med b-bonden/tornet är helt oberoende av övriga skeenden på brädet, vilket enligt grundformeln innebär $18!/(6! \times 12!) = 18564$. Lösningen på uppgift 18b) ges alltså av en enkel multiplikation – $462 \times 18564 = 8,576,568$.

Tävlingsuppgift 19 var ett möjligast enkelt köproblem, vilket man säkert snabbt insåg när man väl funnit en lösning till uppgift 19a). En sådan är t.ex. 4.a1L 7.La7 12.a1L 14.Leb8 b7†.

Man ser här, att *samtliga* drag ingår i en bonde/löparkö; vardera pjäsen gör 7 drag så, att den bakre pjäsen i varje läge kan ha gjort *högst* lika många drag som den främre! Här gäller det alltså "bara" att finna det Catalanska talet $C(7)$, vilket uträknat blir $14!/(7! \times 7! \times 8) = 429$. Detta är alltså svaret på uppgift 19b), något som samtliga lösare räknat ut!

Tävlingsuppgift 20 innehåller även den en bonde/löparkö, men här måste vi beakta ytterligare några faktorer, vilket man relativt lätt torde inse när man väl funnit mattbilden, som uppstår efter t.ex. 4.Ka6 9.g1L 11.La5 16.g1L 17.Lgb6 – här har vi alltså en lösning på uppgift 20a). Vi noterar först att de fyra kungsdragen är *helt oberoende* av alla övriga skeenden på brädet – dessa kan vi alltså behandla på samma sätt som i (t.ex.) uppgift 18. De 13 dragen med g-bönderna/löparna bildar *nästan* en enkel kö; vi behöver bara ta bort inledningsdraget g6-g5 så kan vi direkt *köra* in :-) de återstående 6+6 dragen i formeln för de Catalanska talen! Detta ger oss $C(6) = 12!/(6! \times 6! \times 7) = 132$. De 4 kungsdragen kan alltså skjutas in var som helst i sekvensen, och vi får i analogi med uppgift 18 resultatet $17!/(4! \times 13!) = 2380$. Slutresultatet, och sålunda även lösningen på uppgift 20b), ges av en enkel multiplikation, $132 \times 2380 = 314,160$. Även denna sista uppgift har de flesta lösare gått i land med.

Bulletinredaktören tackar alla deltagare för visat intresse och gratulerar till överlag fina insatser!

*Som Tomas Carnstam helt riktigt påpekade, är det fråga om Catalanska tal, inte om katalanska :-) Talen är nämligen uppkallade efter den belgiske matematikern Eugene Catalan (1814-1894).

Tävlingsuppgifterna

Enligt vedertagen schackpraxis bör ju författaren alltid anges när man publicerar ett problem. Eftersom jag inte under tävlingens gång ville avslöja källorna (av princip, jag är övertygad om att ingen av de tävlande skulle försökt missbruka informationen även om den publicerats) så sparade jag referenserna till slutomgången.

Här är den fullständiga listan;

1. **Kauko Väisänen**, Schwalbe 1992
2. **Eero Bonsdorff**, Hufvudstadsbladet 1983
3. Ragnar Wikman
4. **Henry Tanner**, Schwalbe 1992
5. **Kauko Väisänen**, Schwalbe 1992
6. Ragnar Wikman, modifikation av (5)
7. Ragnar Wikman, modifikation av (13)
8. **Eero Bonsdorff**, Schwalbe 1992
9. **Mika Korhonen**, Schwalbe 1992
10. **Eero Bonsdorff**, Tehtäväniekat 1982
11. Ragnar Wikman, modifikation av (10)
12. **Eero Bonsdorff**, Tehtäväniekat 1983
13. **Eero Bonsdorff**, Hufvudstadsbladet 1994
14. **Eero Bonsdorff**, Uusi Suomi 1983
15. Ragnar Wikman, modifikation av (8)
16. **Eero Bonsdorff**, Uusi Suomi 1984
17. **Eero Bonsdorff**, Tehtäväniekat 1983
18. **Eero Bonsdorff**, Hufvudstadsbladet 1983
19. **Bonsdorff & Väisänen**, Tehtäväniekat 1983
20. **Eero Bonsdorff**, Tehtäväniekat 1985

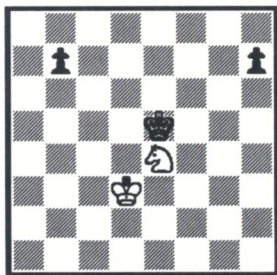
* Detta är en modifikation och en (avsevärd) förenkling av ett originalproblem av **Olavi Riihimaa**, Schwalbe 1962, återgivet i boken Schach und Zahl av Riihimaa-Bonsdorff-Fabel. Originalen är en seriesjälvpatt i 36 drag, dvs. *vit* gör 36 drag i följd och står sedan patt! Lösningen är (nästan) av storleksordningen 10^{29} , eller för att uttrycka det exakt **93,873,436,053,649,778,225,700,000,000** – *något* för tuft för debutomgången i en ny tävling :-)

Ytterligare information

Om någon av Bulletinens läsare/lösare råkat bli allvarligt intresserad av denna kombination av schack och matematik, så har det finländska problemschackförbundet lovat ställa upp och svara på eventuella frågor. Den som vill veta (ännu) mera om schackmatematik kan vända sig direkt till **Arto Puusa**, Ratavirtijankatu 4 D 75, FIN-00520 Helsinki, Finland. Det går att skriva på svenska, men svaren kommer att komma på engelska.

Därmed sätter vi punkt för denna tävling. Schack och matte! :-)

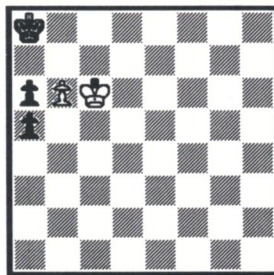
Tävlingsuppgift 18

Seriehjälpmatt i 18 drag.

18a) Ange mattställning och *en* drag-följd som leder till denna! (1 poäng)
18b) Hur många *olika* lösningar finns det? (3 poäng).

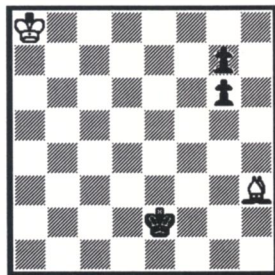
Tävlingsuppgift 19

Seriehjälpmatt i 14 drag.

19a) Ange mattställning och *en* drag-följd som leder till denna! (1 poäng)
19b) Hur många *olika* lösningar finns det? (2 poäng).

Tävlingsuppgift 20

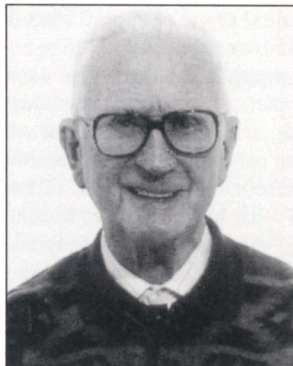
Seriehjälpmatt i 17 drag.

20a) Ange mattställning och *en* drag-följd som leder till denna! (1 poäng)
20b) Hur många *olika* lösningar finns det? (3 poäng).

Som sig bör innehåller detta jubileumsnummer ett rekordantal jubilarer – delvis förstås beroende på att vi nu celebrerar hela det första halvårets födelsedagsfirare... I detta nummer har vi redan mött ICCF-legenden **Erik Larsson**, med en 50-årig gärning som internationell korrschackadministratör bakom sig, och i denna artikel presenteras sju jubilarer till! Med ålderns rätt går **Börje Skogsberg**, EM-finalist både individuellt och i lag, i täten för denna jubilarparad – han har fyllt 80 år. **Sven Breimar**, finalist i SM 1981 och i Cup 89, har fyllt 75 år, liksom också **Thor Nättorp**, SM-vinnare 1960, och **Helge Englund**, femfaldig (!) VSM-segrare. *Dubble guldmedaljören i Lag-SM*, **Frank Svensson**, har uppnått 50-årsstreck, liksom också redaktörskollegan i Kirjeshakki, **Esko Nuutilainen**. Jubilarparaden avslutas av en 40-åring, SM-silvermedaljören 1992, **Matti Svenn**. Hjärtliga gratulationer till er alla, samt till övriga jubilarer!

Börje Skogsberg 80 år

Den 15 februari fyllde Börje Skogsberg, Falun, 80 år. SSKK-bulletinen gratulerar! Börje växte upp i bruksorten Stjärnsund. Ungdomsåren inföll under den stora depressionen, och det var svåra tider vid bruket med stor arbetslöshet, vilket främst drabbade ungdomen. Börje hjälpte sin mor sälja prenumerationer på Dala-Demokraten – provisionen gav ett välkommet tillskott till hushållskassan.

Börje Skogsberg

En bit in på 1930-talet lättade situationen; Tyskland behövde stål för sin upprustning och Börje fick sitt första jobb, i bandvalsverket. Arbetet var hårt och ackorden stressande, men en fin kamratanda rådde. 1942 lades verket ner – det sista av de tre verken i Stjärnsund – men Börje hade då redan återknutit ungdomstidens kontakter till Dala-Demokraten; nu fick han fast anställning med ansvar för upplageförsäljningen. När Börje efter många år gick i pension hade upplagan stigit från 12.000 till 32.000 exemplar per dag!

Folkrorelserna hade i början av seklet en stark ställning i Stjärnsund. Börje tillhörde bl.a. styrelsen i ABF (med en omfattande studiecirkelverksamhet) och var även ordförande i både ungdomsklubb och idrottsförening. När familjen flyttade till Falun blev han invald i SSU-distriktets styrelse med ansvar för studieverksamheten i Dalarna. Intresset för idrott kom väl till

pass när Falun ordnade Skid-VM år 1954 och Skridsko-EM år 1955 – vid dessa stor-evenemang var Börje chef för inkvarteringen av tävlande, journalister och åskådare!

Sina pensionärssomrar tillbringar Börje på Urmakarbacken i Husby, där han tillsammans med sin hustru Karin vårdar de tre släktgårdarna från 1700-talet och pysslar i trädgården.

Börje blev tidigt intresserad av både idrott och schack, och under ungdomsåren tävlade han i ett flertal grenar, men med tiden kom schacket allt mera i förgrunden. Också här togs Börjes administrativa skicklighet i anspråk – under 1960- och 1970-talen var var han i sammanlagt 14 år sekreterare och kassör i Dalarnas Schackförbund. Under denna tid lade han ner mycket ideellt arbete på att organisera ungdomsverksamheten i Dalarnas 15-16 schackklubbar.

Alltför rökiga schacklokaler drev efterhand Börje över mot korrschack. Här har han huvudsakligen spelat internationellt, med deltagandet i EM-final 27 som kanske främsta merit. Han representerade även Sverige i finalen i senaste Lag-EM på bord 11 (se t.ex. SSKK-Bulletinen 240 [5/1994], s. 15!) med hedersamt resultat.

För partiparaden har Börje valt ut partiet mot Kjell Krantz ur EM-finalen – detta "lokaldery" (i varje fall med europeiska mått mätt :-)) håller Börje för ett av sina trevligaste minnen från denna turnering. Angående vits våghalsiga 19:e drag har han minnesbilden att Kjell ansåg sig stå sämre på ett tidigt stadium och därför "chansade". Men pjäsoffer stötte på patroll i form av Börjes säkra försvarsspel, som omintetgjorde vits angreppsförsök!

Parti 2475

Kjell Krantz, Lund

Börje Skogsberg, Falun

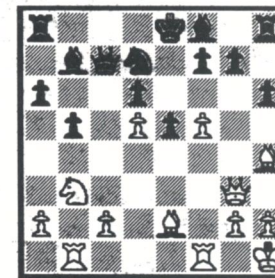
EM-final 27, 1983-85

Sicilianskt (B96-11/72)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 h6 8.Lh4 Db6 9.Dd3 Dxb2

Testamentsbonden i en litet annan tappning! I denna variant anger ECO endast fortsättningen 10.Tb1 Da3 11.e5/f5. Kjell prövar en idé ur den "vanliga" testamentsbondevarianten (där ju dragen 7. - h6 8.Lh4 inte inskjutits) men svart lyckas säkra ställningen utan större besvär.

10.Sb3 Sbd7 11.Tb1 Da3 12.Le2 Db4 13.0-0 Db6+ 14.Kh1 Dc7 15.f5 e5 16.Dg3 b5 17.Sd5 Sxd5 18.exd5 Lb7

19.c4?!

Detta våghalsiga drag – i praktiken ett pjäsoffer – visar sig otilbräckligt. Svart är visserligen långt efter med utvecklingen, men hans ställning är fast, och vit lyckas inte bryta igenom. Börje demonstrerar eminent försvarsspel.

19. - bxc4 20.Lxc4 Dxc4 21.Sa5 Dc7 22. Txb7 Dxa5 23.Dg4 f6 24.Dh5+ Ke7 25. Tc1 Dxd5 26.Tcc7 Td8 27.h3 g5 28.fxg6 De4 29.Txd7+ Txd7 30.Lxf6+ Kxf6 31. Txd7 Db1+ 32.Kh2 Dxc6

Kampen är i praktiken över.

**33.De2 Df5 34.Tb7 Tg8 35.Kh1 Le7 36.
Dxa6 Tc8 37.Da3 Df1+ 38.Kh2 Df4+
39.uppgivet**

(Kommentarer av Ragnar Wikman)

Sven Breimar 75 år

Den 2 februari fyllde Sven Breimar, Sollen-
tuna, 75 år. SSKK-bulletinen gratulerar!

Sven har varit en rätt sparsmakad tävlar-
e, men en SM-final har det i alla fall blivit,
och att de gamla takterna sitter i än visar
den fina finalplatsen i Cup 89.

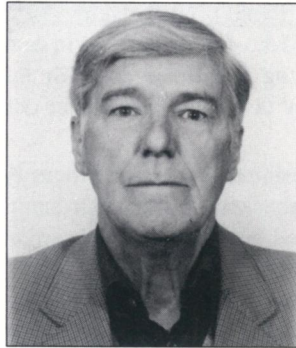
Sven har tecknat följande självporträtt;

Sven Breimar

Jag föddes som statarbarn i Håtuna, några
mil från Stockholm. Jag kom efterhand till
Jakobsberg, där jag var med och startade en
liten schackklubb och blev ordförande. Den
självdog efter att kassören smitit med kas-
san på 17:50. Jag flyttade småningom till
Sundbyberg, där jag också var med om att
starta en klubb – Norra Schacksällskapet.
Där var jag lagledare. Den dog också, men
av andra orsaker. (F-n, vad dåliga ledar-
egenskaper man måste ha haft.)

I ungdomen provade jag olika discipliner:
Springschas, kontorist, skogshuggare, för-
säljare, servitör och till slut svarvare. Jag
gick på Jakobsbergs Folkhögskola 1944-45
där jag grundfäste mitt intresse för littera-
tur, humaniora, naturvetenskap m.m.

Som schackspelare räknas jag väl till de
medelmåttiga – och är nöjd med det. Inte
en seger i en sommarturnering i Stockholm
1938 (som Allan Werle skulle han vunnit –
man han blev sjuk) stäcktes effektivt mina
förhoppningar om att bli världsmästare av

Sven Breimar

mina motståndare framöver. 1949 blev jag
medlem i Westermalms SK som var en
stark klubb på 1950-talet med såna killar
som Sture Nyman, Allan Bergkvist m.fl.
Den klubben har också dött – men det var
inte mitt fel. Vi hade vår lokal i gamla
Schacksalongerna på Drottninggatan. Där
var även en allmän sal dit storhejarna kom
ibland. Då kunde jag någon enstaka gång få
spela blixtnedslag med Ståhlberg, Stoltz, Lundin,
Kristian Sköld, Manne Joffe, Åke Olsson.
Det blev stryk för det mesta – men det var
kul ändå.

Från 1961 har jag tillhört Vällingby SS –
bortsett från ett par år i Sollentuna SK.

I SM har jag deltagit sedan 1955. Inte var-
je år, men ganska ofta. I 30 år kämpade jag
i klass 1 innan jag 1988 i Norrköping
lyckades vinna en grupp. Start i mästar-
klassen i Göteborg 1990 som jag måste av-
bryta. Start igen i Borlänge 1992 där jag
kom sist. Så det blev Veteran-Elit i Lindes-
berg 1993. Och då kom jag i alla fall trea
– från slutet.

Av många roliga hågkomster från SM kan
jag dra en. Det var i Växjö 1958. Min mot-
ståndare – tippad som gruppvinnare – var

inte nykter; sånt hände ibland på den tiden.
Jag hade vit och spelade 1.f4. Han svarade
med e5, jag slår bonden – och han tar kung-
en och slår tillbaka! Det såg festligt ut – en
svart kung mitt på brädet efter två drag. Han
hade tagit fel på kung och dam... Nå, han
fick göra ett annat drag och jag vann snart.
Många har efteråt försökt analysera fram en
snabb matsättning utan att lyckas.

I korrschack har det gått något bättre. Jag
hamnade i SM-gruppen 1981 och tog 45%.
I Cup 89 tog jag mig till finalen, och just nu
spelar jag i en mästargrupp. Internationellt
har jag bara provat en gång, med dåligt re-
sultat.

Korrschack är berikande på flera sätt. I-
bland kan man råka i diskussion om de mest
skilda ting. Och schack överhuvudtaget är
nyttigt hjärngymnastik – inte minst för gam-
lingar som jag. Än är jag inte matt. (Ursäk-
ta!)

För partiparaden har vi valt ut ett parti ur
SM 1981 med Svens specialare mot Al-
jechinförsvaret – med denna variant har
Sven i en simultanuppvisning bragt självas-
te Paul Keres på fall;

Parti 2476

Lars-Inge Hedlund, Lysvik

Sven Breimar, Sollentuna

SM 1981, 1981-82

Aljechin (B03-1/1)

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 c5?! 4.c4 Sb4

Svens specialare. "En kul grej, effektiv i
blixtnedslag," säger han själv.

5.Da4

ECO rekommenderar 5.a3. Ett intressant
alternativ är 5.d5, vilket av ECO bedöms
som "?!" på basen av partiet Abramov-
Keulisjvili, USSR 19970, vilket fortsatte 5.
-d6 6.a3 Da5 7.Ld2 Lf5 8.Lc3 Da6 9.Lxb4

cxb4 10.c5 Da5+. I partiet Jan Sellberg-
Sven Breimar (SM 1981 även det!) hittade
vit dock förstärkningen 8.Sf3! Da6 (8. -
Sc2+? 9.Dxc2!+-) 9.Lxb4 cxb4 10.Sbd2
bxa3 11.e6!± och vit vann i en miniatyr
över 20 drag [SSKK-bulletinen 3/1981].
Det var i denna variant som Paul Keres gick
överstyr i en simultanuppvisning år 1962 –
5.d5 d6 6.a3 Da5 7.Ld2 Lf5 8.g4? Lg6 9.h4
h5 10.e6?! fxe6 11.dxe6 S8c6 12.gxh5
Txh5 13.Sf3 Da6 14.Lxb4 Sxb4 15.Kd2
Sc2 16.Ta2 d5 17.Kc1 0-0-0!± och stor-
mästaren sträckte vapen några drag senare.
Textdraget, som i praktiken är förbundet
med ett bondeoffer, förhindrar svarts dam-
utfall till a5.

**5. - S8c6 6.a3 Sa6 7.Sf3 Sxd4 8.Sxd4 cxd4
9.b4 g6 10.Lf4 Lg7 11.Lg3 0-0 12.Ld3 d6
13.exd6 e5!**

Svart ger tillbaka gambitbonden i utbyte
mot ett starkt bondecentrum.

**14.c5 e4 15.Lc4 Kh8 16.0-0 f5 17.f4 e3
18.Ta2 Ld7 19.Db3 Lc6 20.a4 Le4 21.Te2
Sb8 22.Sa3 Sd7 23.Sb5 a5!**

Svart erbjuder kvalitet för att ytterligare
stärka sin bondeställning. Vit gör troligen
klokt i att inte anta erbjudandet.

**24.Sc7 axb4 25.Dxb4 Tc8 26.Se6 Df6
27.Td1 Sxc5!**

Inledning till en rad taktiska förvecklingar,
vilka inom kort ger svart kvalitetsövertaget.

**28.Sxd4 Dxd6 29.Lb3 Da6 30.Txe3 Sd3
31.Texd3 Lxd3 32.Se6 Lc3 33.Da3 Tfe8
34.Sc5 Dd6 35.Txd3 Ld4+ 36.Kf1 Dxc5
37.Dxc5 Lxc5 38.Le1 Kg7 39.Lc3+ Kf8
40.Le5 Tcd8 41.Th3 Td7 42.g4?**

Ett fel i en svår ställning som påskyndar
slutet.

42. - fxg4 43.Tg3 Td2 44.uppgivet

(Kommentarer av Ragnar Wikman)

Thor Nättorp 75 år

Den 26 februari fyllde Thor Nättorp, Lidköping, 75 år. SSKK-bulletinen gratulerar! Thor är bosatt i Norra Härene i Lidköping, där han verkat som jordbrukare. Schack lärde han sig som nioåring, men först år 1945 började han delta i närschackturneringar. Under årens lopp blev han Lidköpingsmästare ett tiotal gånger.

Thors korr-schackkarriär inleddes år 1943 med en start i klass 3 med seger och uppflyttning till klass 2 som resultat. Det följde en femårig paus, men 1948 fortsatte Thors klättring mot SM-gruppen med en seger i klass 2. Uppflyttning till klass M och till SM-gruppen krävde två försök var, men 1958 gjorde Thor debut på högsta nivå. Resultatet blev 5½ poäng på 12 partier, men Thor skaffade sig många nyttiga lärdomar på kuppen, och i SM-gruppen 1960 klaffade allt – resultatet 7 poäng på 9 partier nådde även Bertil Wikström från Laxbäcken upp till, men Thors seger i det inbördes partiet avgjorde kampen om SM-titeln till hans förmån. Det blev ännu en tredje SM-start året därpå – 7/14 och en plats mitt i fältet – men därefter har Thor inte mera spelat på toppnivå.

För partiparaden har Thor sänt in följande "kontringssegert" från SM-debuten 1958;

Parti 2477

Anton Fridh, Linköping

Thor Nättorp, Bronäs

SM 1958, 1958

Kungsindiskt (E81-10/58)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3

Draget f3 är ett solitt stöd för centrum, och kan vid behov även understöda ett angrepp på kungsflygeln med dragen g4 och h4, osv.

5. - 0-0 6.Le3 Sbd7

I syfte att fortsätta med c5 och hålla diagonalen för Lg7 öppen.

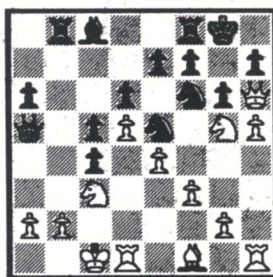
7.Dd2 c5 8.d5 a6 9.h4 Da5 10.Lh6 Lxh6 11.Dxh6 b5 12.Sh3 bxc4 13.h5

Ibland kan det vara viktigare med ett tempo än med en bonde!

13. - Tb8 14.0-0-0!?

Djärvt spelat, men vit förlitar sig på att hans kungsangrepp skall slå igenom.

14. - Se5 15.Sg5

15. - Txb2!!

Tornoffret ser vid första anblicken inte så farligt ut, men det ger i alla fall svart trumf på hand som fortsättningen visar.

16.Kxb2 Ld7 17.Le2

För att avvärja springaroffret på g4, vilket skulle leda till damvinst efter det att vits kung jagats till e3!

17. - Tb8+ 18.Kc2 La4+ 19.Sxa4 Dxa4+ 20.Kd2 Tb2+ 21.Ke3

På 21.Ke1 följer 21. - Dc2 osv.

21. - Da3+ 22.Ld3 Sxd3 23.hxg6 fxg6

Möjligt var även 23. - Sc1+ 24.Kf4 Se2+ 25.Kf5 hxg6+ vilket tvingar vit att ge damen. Men även textdraget duger.

24.Td2 Dc3! 25.Txb2 Dd4+ 26.uppgivet

(Kommentarer av Thor Nättorp)

Helge Englund 75 år

Den 4 juni fyllde Helge Englund, Delsbo, 75 år. SSKK-bulletinen gratulerar!

Den femfaldige VSM-vinnaren Helge har presenterats flera gånger i Bulletinens spalter – fem gånger för att vara exakt :-)- så han tyckte själv, att personporträttet skulle få stå över denna gång.

I stället ser vi på ett av Helges relativt få internationella partier; han har i huvudsak spelat nationellt, på senare tid med speciell tonvikt på VSM-turneringarna. Men med nedanstående lilla parti spelat för 25 år sedan är Helge speciellt nöjd, där fick han en chans att slå den belgiske GM och VM-finalisten Josef Boey i dennes egen specialvariant i Jänischgambiten!

Parti 2478

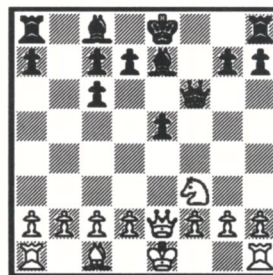
Helge Englund, Delsbo

Josef Boey, Belgien

ICCF/M/2119 [GT], 1969-70

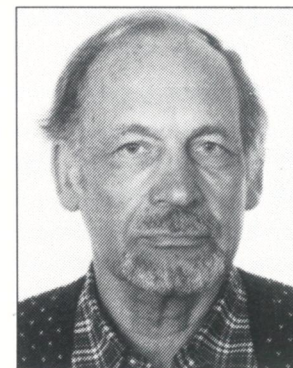
Jänischgambit (C63-20/103)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 f5 4.Sc3 fxe4 5.Sxe4 Sf6 6.Sxf6+ Dxf6 7.De2 Le7 8.Lxc6 bxc6

Boeys specialare! Teorin håller 8. - dxc6 som huvudvariant.

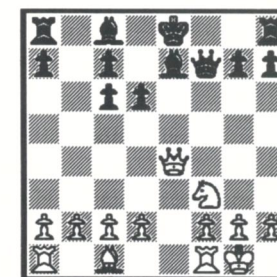
9.Dxe5

Helge Englund

ECO föreslår 9.d4! med idén Lg5 och ±, men även partidraget tycks ge vit en liten fördel.

9. - Df7 10.0-0 d6

11.De4!

Krass materialism lönar sig ibland! Partiet Penrose-Boey, Lugano 1968 [en kul poäng att de två korr-VM-finalisterna mötts i ett närschack-OS!] fortsatte här 11.Dg3 0-0 12.d4 Tb8 13.b3 Tb5 ∞.

11. - 0-0 12.Dxc6

Vit har vunnit två bönder, och svarts motspel ser inte direkt livsfarligt ut, så nu gäller det bara att ta det kallt...

12. - Le6 13.d4 Lc4 14.Te1 Lf6 15.c3 Ld5 16.Da4 Tab8 17.Dc2 Dh5 18.Te3 Tf7

19.Se1 Tbf8 20.De2 Df5 21.Te8 g5
22.Txf8+

Så var angreppsförsöken på f-linjen neutraliserade.

22. - Kxf8 23.Le3 h5 24.c4 Lb7 25.d5 Lc8
26.Td1 h4 27.Dd3 uppgivnet

Svart kan svårligen undvika dambyte, varefter hans angreppschanser i praktiken är lika med noll. Som en sann sportsman drog Boey konsekvenserna av detta och kastade omedelbart in handduken.

(Kommentarer av Ragnar Wikman)

Frank Svensson 50 år

Den 27 januari fyllde Frank Svensson, Norrköping, 50 år. SSKK-bulletinen gratulerar!

Frank är tvåfaldig guldmedaljör i Schack 08:s lag – Norrköpingslaget bärgade förstaplatsen i Lag-SM både 1980 och 1984. Båda gångerna spelade Frank på andra bordet, och båda gångerna blev han andrabordets bästa poängplockare, första gången med resultatet 7/9, andra gången tappade han bara en halvpoäng!

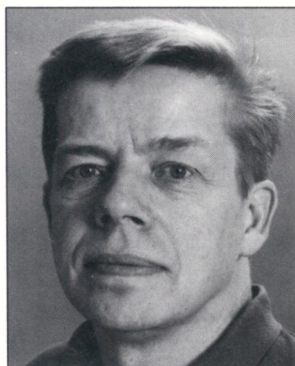
Internationellt har Frank inte spelat lika mycket, men en förgrupp i World Cup V vann han på maxpoäng. Semifinalplatsen måste han dock avstå från p.g.a. tidsbrist, men ett av förgruppspartierna presenteras i partiparaden.

Frank har skickat oss följande självporträtt;

Frank Svensson

Bland det jobbigaste är nog att skriva om sig själv! Men, nåväl...

Jag är född i Kolmården – ca. tre mil från Norrköping – vilket gjorde att min första

Frank Svensson

kontakt med en schackklubb fick vänta tills jag var över 20 år. Visserligen fanns ett brinnande intresse under tonårstiden, men kommunikationerna som erbjöds på den tiden var inte mycket att hurra för. Intresset hade väckts i skolan, där det fanns några schackspel och en lärare som lät oss plocka fram dem ibland.

Jag tog körkort och köpte bil och med ens var de tre milen in till Norrköping inte alls så långa som man tidigare tyckte! Det blev Schack 08 – eller Norrköpings Kontoristförenings Schackklubb som den hette då – som blev min hemvist och så är fortfarande fallet, efter snart 30 år. Efter att tidigare ha jobbat inom verkstadsindustrin har jag de senaste 13 åren jobbat med schack på heltid, som föreningsanställd hos Schack 08.

Efter några år i klubben kom jag i kontakt med korrshacket och har genom åren spelat en hel del, även om de senaste årens spel begränsat sig till det enda just nu pågående partiet i landskampen mot Finland!

Schack 08 vann Lag-SM både 1980 och 1984 och vid båda tillfällena spelade jag med i laget. Min bästa turnering är nog Lag-SM 1984, då jag på bord 2 tappade endast

en halva. Jag har även gjort två starter i SM-gruppen, men något direkt hot mot segrarna har jag inte utgjort...

Parti 2479

Frank Svensson, Norrköping
Kestutis Sutkus, Sovjet (Litauen)
World Cup V:197, 1981-83
Sicilianskt (B97-23/153)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Dxb2
9.Sb3

Alternativet 9.Tb1 verkar vara mera på modet just nu. Vilket som är bäst är väl en smaksak.

9. - Da3

Tvunget – även i denna variant. Om vit får spela a3 eller a4 blir det svårt för svart att få loss damen.

10.Lxf6 gxf6 11.Le2 Sc6

Huvudvarianten är 11. - h5 12.0-0 Sc6 13. Kh1 Ld7 14.De3 Tc8 15.Sb1 Da4 16.c4 Sa5 17.Dc3 Sxc4± (Tal-Byrne, Leningrad 1973).

12.0-0 Ld7 13.Lh5

Om svart mot förmodan skulle rockera långt.

13. - Lg7 14.Tf3 0-0 15.Kh1!?

Ett nyttigt drag inför angreppsförsöken mot den svarta kungen. Kanske svarts bästa svar nu vore 15. - f5!?

15. - Tac8?! 16.Td1 Tfd8

Vits tryck på d-linjen gör det svårt för svart att få sin deplacerade dam i spel. Textdraget försvagar dock kungsflygeln ytterligare.

17.Tg3 b5?

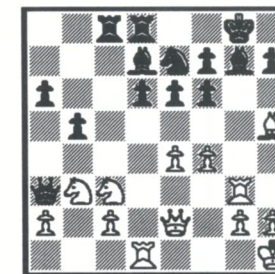
Ett slag i luften. Svart borde ha försökt med Se7, för det är runt hans kung det kommer

att hända saker, inte på damflygeln. Svarts dilemma med damen kvarstår.

18.De2

Detta hotar direkt Lxf7+ och om då Kxf7 följer Dh5+ varefter svarts kung inte kommer undan. Vit hotar givetvis också att spela Dg4.

18. - Se7

19.f5!!

Ett starkt bondeoffer. Efter 19.Dg4 Sg6 20.f5 exf5 21.exf5 Kh8 klarar sig svart bättre.

19. - exf5

Säkert det bästa – vit hotar ju åter Dg4. Om 19. - e5 så 20.Sd5 Sxd5 21.Dg4.

20.Sd5! Sxd5

Tvunget. Efter 20. - Sg6 21.Lxg6 hxg6 22.Se7+ vinner vit minst kvalitet, och på 20. - Sc6 är 21.Sxf6+ Kh8 22.Sxh7 Kxh7 23.Lxf7 förkrossande.

21.Lxf7+!

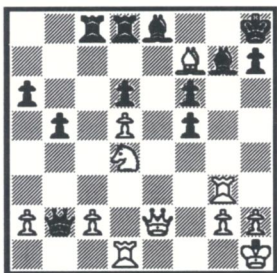
Ett viktigt mellandrag som länge legat i luften. Löparen kan inte slås för Dh5+ och det blir matt.

21. - Kh8 22.exd5 Db2

Ett sista försök att få damen med i spelet.

23.Sd4 Le8

Ett väntat drag. Jag hade planerat att bemöta det med 24.De7, men det visade sig finnas ett betydligt vassare drag i ställningen!

24.Txg7!! Kxg7

Leder till matt, men alternativet 24. - Lxf7 25.Txf7 leder till pjäsförlust och matt...

25.Sxf5+ Kxf7 26.De7+ Kg6 27.Tf1!

Den snabbaste mattvägen.

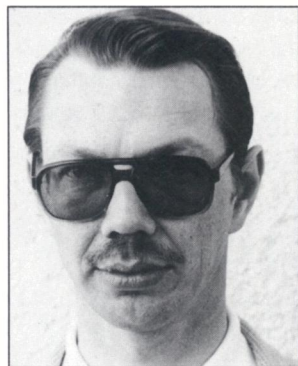
27. - Lf7 28.De3! uppgivet

(Kommentarer av Frank Svensson)

Esko Nuutilainen 50 år

Den 14 maj fyllde Esko Nuutilainen, Järvenpää, Finland, 50 år. SSKK-bulletinen gratulerar redaktörskollegan!

Som så ofta var det slumpen som valde levnadsbana för Esko – i början på 1970-talet studerade han nationalekonomi vid Tammerfors Universitet när han kontaktades av den dåvarande nationella turneringsdirektören Usko Koskinen; var Esko möjligen intresserad av att rycka in som redaktör för Kirjeshakki? Esko lät sig övertalas, och har alltsedan nummer 1/1972 varit tidningens redaktör... Om två år kan han således fira 25-årsjubileum (att jämföra med den värde-

Esko Nuutilainen

rade Bulletinredaktören som alltså med darr på ribban kom upp till 25-nummersjubileum :-)) som redaktör!

Det ena gav det andra – några år senare behövde även närschacktidningen Suomen Shakki en redaktör; Esko tillfrågades och tackade ja – så behövde också det finländska centralschackförbundet en verksamhetsledare/sekreterare; Esko tillfrågades och tackade ja...

Den finländska kollegan går därmed i land med det som Bulletinredaktören inte klarade av – att sköta tre sysslor parallellt! Eskos sinne för humor och jämna humör är till stor hjälp – även i stressade situationer där de flesta skulle börjat klättra på väggarna för länge sedan behåller Esko sitt pokerface och löser upp knutarna med ett litet skämt.

Något har Esko dock tvingats avstå från, han hinner inte själv spela korrshack! En landskamp med några års mellanrum är vad tiden medger... I yngre år (medan Esko ännu "bara" skötte ett jobb – Kirjeshakki-redaktörens) blev det i alla fall tid över även för egna partier. Hans bästa prestation är fi-

nalplatsen i den finländska nationella jubileumscupen JC-10 år 1971; Esko slutade på en fin fjärdeplats med resultatet 5 1/2 poäng på 10 partier och uppflyttades därmed till mästartkandidatklassen. Närschack har Esko aldrig satsat för fullt på, där spelar han i klass 1. Tre gånger segrade han i alla fall i mästerskapen vid Tammerfors Universitet! För partiparaden har vi valt ut följande vackra offerparti ur jubileumscupen;

Parti 2480

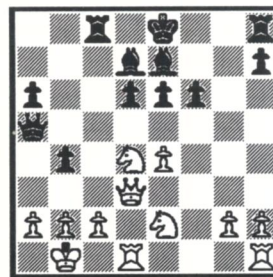
Esko Nuutilainen, Tammerfors

Bror Perälä, Helsingfors

JC-10, 1971

Sicilianskt (B69-5/19)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.0-0-0 Ld7 9.f4 Le7 10.Sf3 b5 11.Lxf6 gxf6!? 12.f5 Da5 13.Kb1 Tc8 14.Ld3 Sb4 15.Sd4 Sxd3 16.Dxd3 b4 17.fxe6 fxe6 18.Sce2

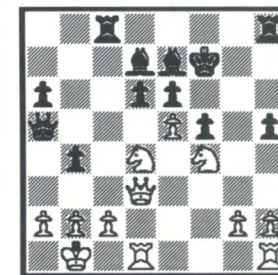
Allt detta finns i teoriböckerna... ECO värderar ställningen som "±" efter en analys av Vogt. På basen av detta parti får nog värderingen anses något i underkant... :-)

18. - h5 19.Sf4 Kf7

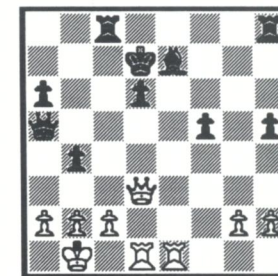
Springargaffeln 19. - e5 är nog inte att rekommendera – hästkötet skulle i så fall visa sig alltför segt... :-)

20.e5! f5

Tvunget p.g.a. hotet 21.Dg6+. Men nu följer ett fyrverkeri av sällan skådat slag...

21.Sxf5!! exf5 22.e6+! Lxe6 23.Sxe6 Kxe6 24.The1+ Kd7

25.Txe7+! Kxe7 26. Dxd6+ Kf7 27.Dd7+ uppgivet

Det blir matt efter 27. - Kg6 28.Td6+ Kg5 29.Dg7+ Kf4 30.Dg3+ Ke4 31.Te6+ etc. och minst tomförlust efter 27. - Kg8 28. Dxc8+ Kg7 29.Td7+.

(Kommentarer av Ragnar Wikman)

Matti Svenn 40 år

Den 9 februari fyllde Matti Svenn, Stenkullen, 40 år. SSKK-Bulletinen gratulerar!

Matti har hittills mera koncentrerat sig på närschack, men började så smått med korrshack år 1989. Hans hittills bästa resultat är silvermedaljen i SM 1991 –han hade län-

ge grepp om guldet, men blev på upploppet omsprungen av Mats Lindgren. I det nyligen avslutade SM 1993 blev Matti femte, blott en halvpoäng från brons. För partiparaden bifogade han ett parti från denna turnering, men detta parti är så utförligt kommenterat, att det platsat i en egen artikel (se sid 16!)

Matti har tillställt Bulletinen följande trevliga självporträtt;

Matti Svenn

Även om jag inte är mycket för att fira födelsedagar numera så känns det ändå "änna gött" att man blir ihågkommen! Översänder därför lite data(!) om mig själv. (Jag har tillgång till Windows på mitt arbete vilket underlättar mycket.)

Är som sagt var "på mitten av mitt livs väg" och därmed börjar kapploppningen om och med tiden! Det är ju så mycket som man vill hinna göra. Jag har gjort 40-årsloftet att inte "slappa" runt mer i livet utan försöka få något utträttat! Med ålderns rätt känns det enklare att våga stå upp för tankar, ider och åsikter som man har. Dessutom tycks det som om teorier som passar mig i olika frågor (schack, livsåskådning, familj, ja vad som helst) har förenats med en viss livserfarenhet och på så sätt fått en extra tyngd i sig. Min favoritförfattare är Hermann Hesse och i sina romaner berör han ofta temat tiden. På sitt speciella vis försöker han förena gårdagen, dagen och morgondagen till en och samma eviga tid. En något komplicerad men ändock tilltalande teori! Just nu befinner jag mig mitt i allt. Jag är mitten-generationen och har både gårdagens och morgondagens generationer inom räckhåll. Tillsammans med hustrun Lena har jag tre

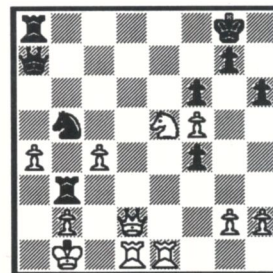
små godingar på sex, fyra och ett halvt resp. tre år (två pojkar och flickan mittemellan). Alla barnen är intresserade av schack och liksom far deras har de blivit datortokiga. Intresserad av datorer blev jag för cirka ett år sedan – från början har jag varit väldigt skeptisk till den tekniska explosionen men numera ser jag möjligheter och rätt hanterad kan datorn bli ett bra komplement till vardagen, yrkeslivet och skolan. (I mitt yrke som vårdare där jag arbetar med begåvningshandikappade människor är och kommer datorn att vara ett utmärkt kommunikationshjälpmedel).

Dessutom är nuförtiden de spelande schackprogrammen bra. Den 21 januari 1995 förlorade SK Kamraterna Göteborg (den schackklubb jag tillhört sedan 1967) en 4x30-minutersmatch över åtta bord mot Genius 3.0, Fritz 3.0, Wchess och Mcpro 4.0 med 23^{1/2}–8^{1/2}! Och då skall man komma ihåg att klubben ändå tillhör Elitserien. Än så länge är maskinerna ju bäst på blyxt- och snabbnivå men eftersom schack är ett ändligt spel och tekniken går framåt med rasande fart lär det väl inte dröja innan spelet är uträknat! Nåväl, korrspelen lär nog överleva ett bra tag till. Några goda strategier är inte schackprogrammen, ännu!

Själv började jag spela korr lite mer på allvar 1989 och blev tvåa efter Mats Lindgren i SM 1991. För ögonblicket satsar jag på att skaffa mig ett internationellt elotal och spelar därför i en 7-manna Europagrupp. Annars har jag väl lyckats bäst som närspelare och har segrarna i Hallsberg 1974-75, Karlstad Open 1981 och etta med SK Kamraterna i Allsvenskan 1981 som främsta meriter.

Läsarna analyserar

Gunnar Tunberg från Borås har hittat en intressant resurs för vit i partiet Pahlén-Enterfeldt (SSKK-bulletinen 242 [1/1995], s 10). I nedanstående ställning fortsatte vit med 26.Dd5+ Kh7 27.cxb5 Dxa4 och förlorade snabbt p.g.a. den vita kungens utsatta läge.

Pahlén – Enterfeldt
Ställning efter svarts 25:e drag

Bäste redaktör!

Det lönar sig att analysera! I [ställningen ovan] hade vit chansen 26.Dd8+!! Kh7 27.Sg6 Dxa4 28.Sf8+ Kg8 med remi!

Efter 26.Dd8+!! Txd8 27.Txd8+ Kh7 28.Sg6 Txb2+! 29.Kc1 Tc2+! 30.Kxc2 Dxa4+ 31.Kd3 Db3+ 32.Ke4 Dxc4+ 33.Kf3 är det inte lätt att se någon fortsättning för svart. Efter vits bästa chans 26.Dd8+!! kan partiet sluta hur som helst!
Med schackhälsningar!

Gunnar Tunberg

Slutligen ber Bulletinredaktören att få tacka **Helmer Wiklund** från Strängnäs som påpekat ett tryckfel i kombinationslösningarna i nr 239 [4/1994]; inledningsdraget till den första kombinationen skall naturligtvis vara 1.Se6! och inte 1.Sxe6!

Lösningar

(till korrkombinationerna på sid. 29).

- 1. Txe6!!** (en blyxt från klar himmel!) På 1. - Kxe6 följer t.ex. 2.Dxf5+ Ke7 [Kd6 3.De5+ Kd7 4.Lf5±] 3.Lg5+ Sf6 4.De5+ Kf7 5.Lc4+ Kg6 6.Le6±) **Dh4 2.Lxf5** uppgivet. Något tidigt, men efter t.ex. 2. - Kc7 3.Te4 har vit alla trumf på hand.
- 1.Se4!! dxe4** (på 1. - Db4 följer 2.Sc5+ Kc8 3.Df5+ Kb8 4.Lxc6 med pjäsvinst) **2.d5 Kc7 3.dxc6** uppgivet. Efter 3. - De5 (3. - Txb3 4.Thg1!) 4.Txd8 Kxd8 5.Lb6+ är det kört.
- 1.Sf6+! gxf6 2.Lxh7+!** (ett bekant dubbeloffer!) **Kg7** (2. - Kxh7 3.Dh4+ Kg7 4.Dg4+ Kh7 5.Tf3 leder till matt) **3.Dg3+ Kh8 4.Dh4 Kg7 5.Txd7! uppgivet.** Efter 5. - Dxd7 6.exf6+! Kh8 7.Lg6+ Kg8 8.Dh7 är svart tämligen matt.
- 1. - Sg4!** (än starkare än 1. - Sh7, efter vilket vit kanske försökt kämpa vidare med en bonde mindre) **2.uppgivet.** Efter t.ex. 2.Te2 (2.Dxb3?? Sxf2+) Sxe3 3.Txe3 Dg4 går också g-bonden förlorad.
- 1. - Tc8!! 2.h5+** (damen måste hålla i diagonalen, för efter 2.Dxc8 De5+ 3.f4 gxf4+ 4.Kh2 Sg4+ sprattlar vit ohjälpligen i matnätet) **Kh6 3.f4 Se4+ 4.Kh2 Txc7 5.Sxc7 Df5 6.fxf5+ Kg7 7.uppgivet.** Mot matthotet på g3 finns inte mycket att göra.
- 1. - Le1! 2.Lh2 Lf2 3.Kd3 Kf7! 4.uppgivet.** Efter 4.Kc3 b5 5.Kd3 b4 är vit i dragtvång!